

Gorenjski Glas

TOREK, 5. JULIJA 2022

LETO LXXV, ŠT. 53, CENA 2,00 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Ta teden rušijo stari Partizan

Zapuščeno in propadajočo stavbo nekdanjega Telovadnega društva Partizan v Radovljici so konec tedna začeli podirati. Investitor načrtuje, da bo na njenem mestu že jeseni začel graditi nov stanovanjsko-poslovni objekt.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Konec tedna so začeli podirati stavbo nekdanjega TVD Partizan v središču Radovljice. Ko bodo z zemljišča odstranjeni še zadnji ostanki starega poslopja, ki ga je pred dobrim stoletjem kot Telovadni dom postavilo sokolsko društvo, bo investitor, družba Radman, na njegovem mestu začela graditi nov poslovno-stanovanjski objekt.

Tudi devet stanovanj

Kot je povedal arhitekt Egon Murič, so morali pri načrtovanju novogradnje

upoštevati dokaj stroge zahteve, ki jih je v prostorske dokumente za centralno območje Radovljice zapisala občina, pa tudi vse kulturno-varstvene pogoje. Na mestu nekdanje stavbe TVD Partizan bo tako v prihodnje stal sodoben dvodelni objekt, ki bo manjših dimenzij, kot je bil stari. Prostori v pritličju bodo namenjeni poslovnim dejavnostim, dve nadstropji in mansarda pa skupaj devetim stanovanjem. V kompleksu bodo uredili tudi manjšo dvorano, namenjeno športni oziroma kulturni dejavnosti, garažni prostori bodo urejeni v kleti, je še pojasnil Murič.

Stavba, v kateri so bile v zadnjem obdobju društvene pisarne in telovadnica, je bila prazna že skoraj desetletje. Iz nje sta se v nove prostore ob športnem parku zadnja preselila planinsko društvo in Športna zveza Radovljica.

Pred tem je imela bogato zgodovino. »Pri gradnji so sodelovali vsi člani sokolskega društva, tudi ženske in otroci,« je pred časom ob izidu publikacije Spomenica Sokolskega doma v Radovljici ob njegovi 95-letnici pojasnil soavtor Jure Sinobad.

► 4. stran

Stavbo nekdanjega Telovadnega društva Partizan v Radovljici so konec tedna začeli rušiti. Kot so poudarili investitorji, so spominsko ploščo, ki je bila nameščena na pročelju, skrbno odstranili in poskrbeli za restavracijo, nato pa jo bodo umestili v kompleks novega objekta. / Foto: Nik Bertonec

Pomoč kmetom in odkup pšenice

Vlada bo kmetom do jesenske setve zagotovila 22,4 milijona evrov pomoči, odločila pa se je tudi za odkup letošnjega pridelka pšenice.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je na petkovi seji zaradi rasti cen goriva, elektrike in kmetijskega reprodukcijskega materiala sprejela ukrepe za brzdavanje višjih stroškov v kmetijstvu in ribištvu, ob tem pa od pridelovalcev in proizvajalcev pričakuje, da ne bodo zviševali maloprodajnih cen za potrošnike. Vlada je tudi sprejela odločitev, da bo preko zavoda za blagovne rezerve odkupila ves letošnji pridelok pšenice. Kmetje bodo s tem dobili zanesljivega kupca in stabilno ceno.

► 15. stran Vlada se je odločila tudi za odkup vsega letošnjega pridelka pšenice. / Foto: Tina Dokl

Umrli častni občan Tržiča Vinko Hlebš

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Za posledicami hude prometne nesreče sta umrli častni občan občine Tržič, eden najbolj plodovitih slikarjev v Tržiču in dobrotnik Vinko Hlebš in njegova soproga.

Hlebš je bil član Dunajskega društva prijateljev umetnosti, Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov in Društva kranjskih likovnih umetnikov. Svoje bogato znanje je posredoval odraslim na Ljudski univerzi Tržič, likovno svetoval varovancem

Varstveno-delovnega centra Tržič in k slikanju spodbujal stanovalce Doma Petra Uzarja Tržič. Rad je prisluhnil humanitarnim akcijam, svoja dela je poklonil številnim.

»Zelo težko je sprejeti dejstvo, da ju več ni, ostaja pa samo tolažba, da sta skupaj nekje na lepšem. Vedno bosta ostala v naših srcih, Vinko pa bo živel večno v svojih prečudovitih slikah, polnih optimizma in življenjske radosti,« so se jima na Facebooku poklonile njune hčerke Marijana, Urška in Eva z družinami.

Priloga: **Zgornjesavc**

GORENJSKA

Postavili temelje za nadaljnji razvoj kraja

Radovljiški občinski svet je potrdil podrobni prostorski načrt za centralno območje Begunj. Glavna sprememba je prestavitev državne ceste, ki pelje iz Poljč, južneje od sedanje trase.

4

GORENJSKA

Na Rudnu bi radi igrišče prej

Na Rudnu se zavzemajo, da bi se Občina Železniki čim prej lotila ureditve športnega igrišča v njihovi vasi. Župan pravi, da bi prihodnje leto lahko zagotovili denar za projektiranje.

8

KULTURA

Gorenjski oktet očaral Švico

Gorenjski oktet se je zadnji junijski konec tedna udeležil šestega mednarodnega srečanja moških zborov Vallée de Joux v Švici.

12

KMETIJSTVO

Za krompir letos težko leto

Letos bo zaradi suše pridelok zgodnjega in poznega krompirja manjši od pričakovanega.

15

VREME

Danes bo spremenljivo oblačno s krajevnimi nevihtami, vročina bo popustila. Jutri bo sončno, v četrtek bo občasno deževalo.

12/27 °C

jutri: večinoma sončno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Pesem o Sloveniji

David P Carroll zase pravi, da je državljan Evrope. Rojen je bil na Irskem, nato je živel v ZDA in Nemčiji, trenutno živi v Ljubljani. Je pesnik in med drugim piše pesmi tudi za bolne otroke, ki jim jih pošilja po bolnišnicah. V Sloveniji ga navdušujejo visoki vrhovi Alp, ki odsevajo v čisti vodi ledeniških jezer. Všeč mu je skrivnostni svet podzemnih jam, ki so polne čudovitih stalagmitov in stalaktitov. Slovenija se mu zdi čudovita in svetla. O njej je napisal tudi pesem za vse, ki imajo Slovenijo tako radi kot on. Iz angleščine sem jo prevedla Dina Kavčič v upanju, da bi ohranila čim več njegovega stila.

Čudovita sončna Slovenija.

Na topel sončen dan
v čudoviti in mirni Sloveniji.
Danes je nebo tako modro
in sonce je tako svetlo.

Majhne ptice strastno pojejo
na topli sončni svetlobi
in otroci se igrajo na toplem, vročem soncu.
Danes je vroče in jaz pijem
češnjevo vino ves dan.

Topel, nežen vetrič
pihlja ves dan in jaz sem
v sončni Sloveniji.
Cvetoče češnje tako omamno dišijo
in se nežno pozibavajo
v jutranjem vetru.
Opazujem, kako cvetlice
plešejo na toplem soncu.

Tako svetlo se smehljajo
v svetlobi sonca in
se zibajo sem in tja in
pogled nanje je res čaroben.
Hribi so zeleni in svetli in
jaz gledam zvezde.

Ljubljana nocoj sije in
je preprosto lepa in mirna.
Vso noč zvezde mežikajo
in vsako noč luna sveti tako močno.
Tako lepo je nocoj,
čuti se polnočni vetrič.
Nocoj je čarobno, vendar je čas,
da prelepi Sloveniji
zašepetam lahko noč.

Dragi naročniki, tudi vas vabimo, da nam pošljete svoje prispevke, ki bi jih radi objavili. Naš naslov je Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali koticek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

Knjigo prejme DANICA TRŠAN iz Smlednika.

Pogonska goriva od danes
dalje cenejša

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Od danes na bencinskih servisih zunaj avtocest veljata nekoliko nižji ceni dizelskega goriva in 95-oktanskega bencina. Do 18. julija bo treba za liter prvega odšteti 1,808 evra, liter 95-oktanskega bencina pa bo stal 1,723 evra. Do včeraj je dizelsko gorivo stalo 1,848, bencin pa 1,755 evra.

Do znižanja je prišlo na račun porenitve surove nafte

na borzah v zadnjih dveh tednih. Ceni obeh pogonskih goriv se namreč zaračunavata na podlagi metodologije, ki temelji na gibanju cen naftnih derivatov na svetovnem trgu in gibanju tečaja ameriški dolar – evro. Modelske cene izračunavajo na podlagi 14-dnevnega povprečja cen mineralnih naftnih derivatov.

Cene pogonskih goriv na avtocestah se še vedno oblikujejo prosto na trgu.

V preddvorskem domu
ponovno vzpostavili kuhinjo

Odkar je Lidija Kos direktorica Doma starejših občanov Preddvor, so se stvari začele premikati na bolje. Med drugim so znova vzpostavili domsko kuhinjo.

ALENKA BRUN

Preddvor – Lidija Kos je na mestu direktorice Doma starejših občanov Preddvor dobre štiri mesece. V tem času se je zgodilo kar veliko. Nekaj je bilo pričakovane, nekaj ne, pravi. Največ, kar jim je uspelo, je, da so ponovno postavili na noge lastno kuhinjo in za prvi maj je bila v njej že domača ekipa. »Zaposlili smo vodjo kuhinje in kuharja, še enega iščemo in potem bo ekipa popolna,« optimistično pove Kosova, ki opaža, da gredo v domsko kuhinjo z veseljem jest tudi zaposleni. »Kuhinjo so zelo dobro sprejeli. Ravno tako lahko v jedilnici jedo stanovalci doma, ki lahko izberejo velikost porcije, hrano pa še vedno razdeljujemo tudi po oddelkih. Ta je kvalitetna, je bil pa to velik zalogaj za vse, zlasti kar se tiče vseh priprav, ne samo jedilnika. Gre za dobro opravljeno obsežno delo.« Počasi se s kuhinjo vračajo v stare tirnice, nadaljuje. Trenutno deloma že izvajajo izdajo kosil, čez čas, ko se bo vse skupaj malce ustalilo, pa bodo morda ponovno razmišljali o razvozu kosil.

Direktorica je vesela, da se splošno vzdušje med zaposlenimi izboljšuje. Od prvega aprila ima tudi namestnico. »Včasih so rekli glavna sestra, namestnica direktorja za področje

Lidija Kos je vodenje DSO Preddvor prevzela pred slabimi štirimi meseci. / Foto: Tina Dokl

zdravstvene nege in oskrbe, s katero se trudiva, motivirava zaposlene.« Prizna pa, da kadrovske ostajajo podhranjeni. »Zdravstvenih tehnikov oz. medicinskih sester

vzpostavili stik z ddr. Miro Delavec Touhami, tako da bodo spominsko sobo Josipine Urbančič Turnograjske vrnili v prvotno stanje oziroma na novo uredili. Z Zavod

v domu čim več dejavnosti. Peljejo jih tudi na kakšen krajši izlet – na primer na Brezje, Jezersko.

Upajo tudi, da jim bo v bližnji prihodnosti uspelo pridobiti obljubljen proračunski denar pristojnega ministrstva. Upajo na vsaj toliko denarja, da bi prišlo do delne obnove doma oziroma njegove nadgradnje, kar bi med drugim pomenilo tudi, da v gradu lahko celotno pritličje namenijo oddelku za osebe z demenco z možnostjo dvanajstih stanovalcev, v prvem nadstropju pa bi tudi izvedli delno prenovu.

Ponovno so vzpostavili stik z ddr. Miro Delavec Touhami, tako da bodo spominsko sobo Josipine Urbančič Turnograjske vrnili v prvotno stanje oziroma na novo uredili. Z Zavodom za turizem Preddvor so se dogovorili, da se projekt obiska treh gradov nadaljuje.

primanjkuje. S študenti lahko zapolnujemo delo negovalk, več ne,« potoži.

Tudi na gradu Turn se kaže napredek. Ponovno so

dom za turizem Preddvor so se dogovorili, da se projekt obiska treh gradov nadaljuje, predvsem pa se posvečajo temu, da imajo stanovalci

Pametna Mlaka kot zgled

Evropska komisija je pilotni projekt Pametno naselje Mlaka uvrstila med štiri evropske primere dobre prakse na področju pametnih mest.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Evropska komisija je kranjski pilotni projekt Pametno naselje Mlaka uvrstila v najnovejše mednarodno poročilo o pametnih skupnostih, v katerem je navedla kot enega od štirih primerov dobre prakse na področju pametnih mest v evropskem prostoru. Kranj je s tem spet pristal v izbrani družbi, tokrat med projekti iz nizozemskega Rotterdama, portugalskega Guimarãesa in finsko-estonske navedbe Helsinki–Talin, ob tem

poudarjajo na Mestni občini Kranj (MOK).

MOK se je pilotnega projekta Pametno naselje Mlaka lotila v letu 2020. Vodenje je prevzela družba Riko, projektu pa so se priključila tudi lokalna podjetja 3fs, Iskraemeco, Komunala Kranj, Domplan, Elektro Gorenjska in Vigred, elektroinstalacije. Lani pa je projekt vzela pod drobnogled Evropska komisija in ga natančno preučevala s ciljem poiskati in izpostaviti zgolj najboljše evropske projekte na področju pametnih praks. Celoten proces

preučevanja je trajal približno pol leta.

»Naše delo je opaženo, o njem se govori v mednarodnih razsežnostih, navajajo nas kot primer dobre prakse, na kar smo zelo ponosni. To je vsekakor velika zgodba in lep uspeh, saj smo se od lanskega poletja naprej trudili, da je projekt uspešno preseljen dolgotrajno in zahtevno ocenjevanje Evropske komisije,« je dejal župan Matjaž Rakovec, ki je pilotni projekt Pametno naselje Mlaka mednarodni javnosti podrobneje predstavil sponzori na Forumu županov

v Švici. Pilotni projekt Pametno naselje Mlaka ima posebno mesto v poročilu Evropske komisije.

Pametno naselje Mlaka predstavlja osnovo za vzpostavitev digitalne platforme, s katero MOK postaja prva občina v državi, ki uvaja digitalno platformo v najširšem obsegu. Poglobljanje statusa pametnega mesta se bo nadaljevalo z uvedbo mestne kartice, Kranj pa s tem vse bolj utrjuje svoj položaj v misli Evropske komisije stotih podnebno nevtralnih in pametnih mest do leta 2030, še podarjajo na občini.

Več poizvedb kot lani

Državni izpitni center je objavil opise dosežkov učencev šestega in devetega razreda na letošnjem nacionalnem preverjanju znanja (NPZ), podrobnejše analize, ki jih pripravljajo v sodelovanju s predmetnimi komisijami, pa še pripravljajo.

MATEJA RANT

Kranj – Temeljni cilj nacionalnega preverjanja znanja je po besedah direktorja Državnega izpitnega centra Darka Zupanca dodatna informacija o znanju učencev ob koncu šestega oziroma devetega razreda. Nacionalno preverjanje znanja je za učence šestih razredov letos potekalo na 481 osnovnih šolah, za učence devetih razredov pa na 479 šolah. V šestem razredu so učenci pri preizkusu iz znanja slovenščine v povprečju dosegli 45,5 odstotka možnih točk, pri matematiki 49,7 odstotka. V devetem razredu so pri slovenščini v povprečju dosegli 49,1 odstotka, pri matematiki pa 57,7 odstotka možnih točk.

Dobro zgolj osnovno matematično znanje

Kot je pojasnil Darko Zupanc, so učenci pri matematiki v 9. razredu izkazali dobro osnovno matematično znanje na vseh taksonomskih ravneh. »Pričakovano imajo učenci težave pri korektni uporabi matematičnega jezika in povezovanju strategij reševanja pri problemih, ki izhajajo iz več različnih matematičnih vsebin,« je opozoril in dodal, da bi bilo zato po mnenju predmetne komisije za matematiko učence treba spodbujati k povezovanju znanja ob kompleksnih matematičnih nalogah s poudarkom na razumevanju temeljnih pojmov in povezovanju z izkušnjami iz vsakdanjega življenja, kar bo pripomoglo tudi k osmišljanju matematičnih vsebin. Na podlagi doslej opravljenih analiz dosežkov pri slovenščini v 6. in 9. razredu pa predmetna komisija za slovenščino meni, da je treba pri pouku poudarjati tvorjenje jezikovno pravih povedi in besedil, in sicer tudi pri

Učenci so izkazali dobro osnovno matematično znanje na vseh taksonomskih ravneh, težave pa imajo pri korektni uporabi matematičnega jezika in povezovanju strategij reševanja pri problemih, ki izhajajo iz več različnih matematičnih vsebin. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

drugih predmetih, ne le pri slovenščini. Učence je treba navajati tudi na rabo jezikovnih priročnikov. »Spodbujajo naj jih k natančnemu branju in k povezovanju oziroma utemeljevanju svojega mnenja s podatki.« Za vsakega učenca in njegove starše so na Državnem izpitnem centru pripravili dodatne informacije z grafičnimi prikazi, v katerih je za vsak predmet na nacionalnem preverjanju znanja prikazan dosežek učenca v primerjavi z vrstniki na šoli in v državi, je

V šestem razredu so učenci pri preizkusu iz znanja slovenščine v povprečju dosegli 45,5 odstotka možnih točk, pri matematiki 49,7 odstotka. V devetem razredu so pri slovenščini v povprečju dosegli 49,1 odstotka, pri matematiki pa 57,7 odstotka možnih točk.

še pojasnil Zupanc in dodal, da so učencem 6. in 9. razreda ter njihovim staršem omogočili dostop do elektronsko ovrednotenih preizkusov znanja, po vpogledu pa so lahko prek šole podali

poizvedbo. Poizvedb je bilo po Zupancovih besedah precej več kot v preteklem letu – v 6. razredu je bilo 4032 poizvedb (lani 2942), v 9. razredu pa 3812 (lani 3004).

Povprečno število točk

Preverjanje znanja iz slovenščine je v 6. razredu opravljalo 20.842 učencev, ki so v povprečju dosegli 20,5 točke od 45 možnih (45,5 odstotka). Pri matematiki je preizkus opravljalo 20.856 učencev, ki so v povprečju dosegli 24,8 točke od

50 možnih (49,7 odstotka). Pri tujem jeziku je preizkus znanja opravljalo 21.155 učencev, od tega angleščino 20.638 in nemščino 517. Povprečni dosežek učencev, ki so opravljali angleščino, je

bil 31,7 točke od 50 možnih (63,5 odstotka), pri nemščini pa 33,2 točke od 52 možnih (63,8 odstotka). V 9. razredu se je preverjanje znanja iz slovenščine udeležilo 18.441 učencev, ki so v povprečju dosegli 27 od 55 možnih točk (49,1 odstotka). Pri matematiki je preizkus znanja pisalo 18.224 učencev, ki so v povprečju dosegli 28,9 točke od 50 možnih (57,7 odstotka). Pri tretjem predmetu se je pri angleščini preverjanja udeležilo 4544 učencev, v povprečju so dosegli 57,4 odstotka točk, pri nemščini je 96 učencev v povprečju doseglo 49,9 odstotka možnih točk. Preverjanja znanja pri kemiji se je udeležilo 4988 učencev, v povprečju so dosegli 46,5 odstotka možnih točk, pri geografiji se je udeležilo 4853 učencev, ki so v povprečju dosegli 42,5 odstotka možnih točk, pri tehniki in tehnologiji pa se je preverjanja znanja udeležilo 4868 učencev, v povprečju so dosegli 52 odstotkov točk.

Dva evra za organiziran prevoz

ALENKA BRUN

Jezerko – Nedavno smo že pisali, da na Jezerskem umirjajo promet v dolini Ravenske Kočne in bodo pri lovskem domu Pod Turni postavili zapornico. Prehod bo od tu dalje možen le s plačilom parkirnine oziroma z dovolilnico. O tem, cenah

parkiranja in načinu plačevanja lahko več preberete na spletni strani Občine Jezerko. Še enkrat pa spomnimo: parkirišče v dolini Ravenske Kočne bo odprto za sto vozil. To pomeni, da prehod mimo zapornice tudi za imetnike dovolilnice v času, ko bo v dolini že sto vozil, ne bo več mogoč.

Tudi organiziran prevoz

V času poletne turistične sezone (ob sobotah in nedeljah ter po naročilu tudi med tednom v juliju in avgustu med 7. in 12. uro ter med 14. in 17. uro.) pa je v dolino Ravenske Kočne organiziran prevoz z osem sedežnim kombijem oziroma po potrebi z minibusom. Prevoz se

izvaja na relaciji Planšarsko jezero – parkirišče Pod Turni – končna postaja z obračališčem parkirišče Ravenska Kočna.

Vozovnice stanejo dva evra, otroci do dopolnjene četrtega leta starosti imajo pravico do brezplačnega prevoza. Vozovnico potnik kupi pri vozniku.

k

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Vročinske tegobe

Nikoli ne puščajmo nikogar v vročini v parkiranem avtomobilu, niti za eno minuto. »Otroci so še posebej ogroženi, saj se njihovo telo segreje tri- do petkrat hitreje kot telo odraslih, njihovo znojenje še ne deluje tako dobro kot pri odraslih, ne morejo si sami pomagati, se odpeti in zapustiti avtomobila. Posebej ogroženi so majhni in bolni otroci: s povišano telesno temperaturo, drisko, bruhanjem,« opozarjajo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ). Tudi malo odprto okno ne prepreči usodnega segrevanja notranjosti avtomobila; tudi predhodno hlajenje avta s klimo ne pomaga, saj je le v nekaj minutah temperatura v avtu enaka kot zunaj in potem le še narašča.

Vroči dnevi in v času, ko je med nami prisoten covid-19, povzročijo lahko številne škodljive vplive na zdravje, zlasti pri občutljivejših skupinah. Kot navajajo na NIJZ, ti najbolj lahko prizadenejo starejše in otroke, bolnike, ljudi z nizkim socialno-ekonomskim statusom, brezdomce, socialno izolirane. Pa tudi osebe, ki so dodatno izpostavljene nekaterim dejavnikom iz okolja, kot so slabše prezračeni ali prenatrpani prostori brez naprav za klimatizacijo, delavce, ki delajo na prostem, in prebivalce mest.

»Daljše obdobje vročine lahko povzroči različne težave in pregretje telesa: kožne izpušča-

je, vročinske krče, vročinsko izčrpanost, omedlevico, vročinsko kap.« Da zmanjšamo obremenitev telesa s toploto, se umaknimo v senco ali hladnejše prostore, fizično aktivnost na prostem omejimo na jutranje in večerne ure, uživajmo lahko hrano v manjših obrokih, telesu omogočimo odvajanje toplote s pravilno izbiro oblačil in zadostnim uživanjem tekočin. Ne pozabimo na zaščito pred soncem, v času njegove največje moči poiščimo senco. V vročini se tudi hrana hitreje pokvari, zato bodimo pozorni na pravilno ravnanje z njo. Zdravila shranjujmo na primerni temperaturi, svetujemo na NIJZ.

»V primeru pregretja bolnika umaknemo na hladno (v senco ali hladen prostor). V primeru vročinske kapi takoj pokličemo zdravniško pomoč, obolelega ves čas hladimo. Z zdravnikom se posvetujemo tudi, če imamo neobičajne težave, ki ne minejo ali se večajo.« Pomagajmo, če vidimo, da človek potrebuje pomoč.

Program Varno s soncem se je zasidral v številnih vrtcih in v osnovnih šolah. Z njim na NIJZ skušajo otroke in starše opozoriti na pomen pravilne zaščite pred škodljivim delovanjem UV sevanja in usmeriti otroke k pravilnemu samozaščitnemu ravnanju in s tem dolgoročno prispevati k zmanjšanju pojavljanja kožnega raka, tej temni strani sonca ...

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urša Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobota, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Postavili temelje za nadaljnji razvoj

Radovljanski občinski svet je potrdil podrobni prostorski načrt za centralno območje Begunj. Glavna sprememba je prestavitev državne ceste, ki pelje iz Poljč, južneje od sedanje trase.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica, Begunje – Radovljanski občinski svet je na nedavni seji potrdil podrobni prostorski načrt za centralno območje Begunj. Gre za središče kraja, ki ga omejujejo površine Psihiatrične bolnišnice Begunje oziroma graščinskega komple-

eden od začetnih korakov k temu reševanju,« je ob tem poudaril arhitekt Maj Juvanec, ki je vodil pripravljanje dokumenta.

»Prostor, ki ga obravnava dokument, je zahteven. Ima veliko zgodovinskih plasti, poti, ki se križajo, hkrati pa je stisnjen, najbolj pri cerkvi. S tem dokumentom

Na vstopu v središče Begunj je predvideno krožišče, državno cesto pa naj bi premaknili nekoliko južneje od dosedanje trase.

ksa Katzenstein, potok Blatnica in travniki nasproti tovarne Elan.

Glavna prostorska sprememba je prestavitev državne ceste Žirovnica–Tržič, ki pride iz Poljč neposredno pred vhod v trgovino, na novo traso, ki poteka južno od sedanje. Kot so pojasnili pripravljavci dokumenta, bodo na ta način razbremenili del osrednjega območja Begunj in med drugim omogočili oblikovanje novega osrednjega trga naselja pred gostilno Pri Jožovcu. Avtobusno postajališče, ki je zdaj nasproti gostilne, se bo tako po načrtih prestavilo južneje, v trikotniku med novo in sedanjo cesto za Poljče pa se omogoča ureditev novega, večjega javnega parkirišča.

Na tako imenovanem Avsenikovem travniku, kjer je zdaj urejeno makadamsko parkirišče, je odslej mogoče postaviti hotel, s tem, da je arhitekturne rešitve zanj treba pridobiti z izvedbo javnega natečaja, ki omogoča iskanje kvalitetnih rešitev. Novi podrobni prostorski načrt omogoča tudi rekonstrukcijo ali delno dopolnitev objekta krajevne skupnosti oziroma gasilskega doma.

»Občinski podrobni prostorski načrt je urbanistični dokument, ki predvsem postavlja temelje za prostorski razvoj v naslednjem desetletju ali dveh. Ni dokument, ki bi rešil vse prostorske probleme Begunj, je pa

vendarle poskušamo določiti in usmerjati: zgornji del ob današnjem nogometnem igrišču ostaja kot pretežno zelena površina, večje spremembe so predvidene za osrednji prostor pred gostilno Avsenik, kjer je trenutno avtobusno postajališče s krožnim obračališčem in TIC-em. Prestavitev avtobusne postaje nekoliko južneje, torej na sedanji vhod v trgovino, in parkiranje avtobusov na spodnjem, večjem parkirišču sta tisto, kar omogoča, da se prostor sprost in začne razvijati kot nek središnji prostor,« je še pojasnil.

Največ pozornosti so svetniki posvetili prostorski problematiki, ki sicer ni neposredno vezana na območje obravnavanega OPPN, se pa nanj močno navezuje. To so prizadevanja za umestitev povezovalnega koridorja med središčem Begunj in tamkajšnjo osnovno šolo. Koridor je v preteklih letih že bil del Prostorskega reda Občine Radovljica, pa potem pred desetletjem iz dokumenta izvzet. Svetniki so zato ob potrditvi odloka na predlog Aljoše Škufce sprejeli še dodaten sklep, s katerim so županu predlagali, da v naslednje spremembe Prostorskega reda Občine Radovljica spet umesti pobudo za koridor za povezovalno cesto center Begunje–Poddobrava, to je od načrtovanega krožišča pri pokopališču do podružnične šole.

Kovaški šmaren v Kropi

Pretekli konec tedna je bila Kropa spet v znamenju Kovaškega šmarna. Na prireditvi so tudi letos strnili kulturne, športne, zabavne in družabne dogodke, povezane z razvojem železarske obrti in industrije v kraju. Tokrat še slovesnost ob obletnici Kovaškega muzeja.

MARJANA AHAČIČ

Kropa – »Kropa je bila stoletja rudarsko, oglarsko, fužinarsko, žebljarsko in tovarniško naselje. Življenje je bilo težko, delavnik je bil dolg, trajal je do 16 ur na dan. Zasluzek je bil slab in z njim se je težko preživelo. Leta 1705 so s pomočjo čudeža ljudje dobili upanje, da bo enkrat le bolje. Tega leta je sedem dečkov našlo podobico Marije milostljivega srca in ji postavilo oltarček. Pozneje so na tem mestu zgradili cerkev sv. Matere Božje, ki ji Kroparji rečemo Kapelca. Dan njene posvetitve, 2. julij 1729, je postal praznik kroparskih delavcev – kovaški šmaren,« ozadje praznika, ki so ga v sodobni obliki tokrat zaznamovali že 27. leto, pojasnjuje predsednica Turističnega društva Kropa Metka Kavčič.

Tudi letos so na prireditvi strnili kulturne, etnološke, športne in družabne dogodke, povezane z razvojem železarske obrti in industrije v kraju. Kuhali so oglje, na Jelovici nabrano rudo talili v

V vigenjcu Vice so pokazali, kako se je kovalo v starih časih. / Foto: Nik Bertonec

lahko spoznavali v Kovaškem muzeju, v vigenjcu Vice in muzejski hiši Fovšaritnica.

Program, ki ga je v sodelovanju s številnimi društvi in posamezniki osnovalo Turistično društvo Kropa, se je začel že v petek s kuhanjem oglja in postavljanjem peči za taljenje železove rude ter

gledališča Kropa. Osrednje dogajanje se je v soboto začelo z jutranjo mašo pri Kapelci; tudi v bližnji Mežnariji je bilo ves dan živahno.

Nato so vrata odprle vse kulturno-zgodovinske ustanove v kraju, tudi Kovaški muzej, kjer so prav v okviru Kovaškega šmarna odprli razstavo, s katero za-

delavnic za otroke in odrasle, v tovarni Uko pa prikaz umetniškega kovanja. Na ogled so bili izdelki mojstrov domačih obrti, malo čez pol dne pa tudi kovaška malica, »fržolovc« in »sladkuličce«, gledališka skupina KD Kropa je uprizorjala slike iz pravljičnega Škratek Kovaček in kroparski zmaj.

Vrata so odprli tudi kovači iz znanega kroparskega podjetja Uko. / Foto: Nik Bertonec

kovno železo, kovali žeblice in umetniške izdelke, v gostilnah so kuhali stare kroparske jedi. Življenje Kroparjev nekdanj so obiskovalci

večerno slovesnostjo, ki je bila z uprizoritvijo predstave Analfabet u Krop v dvorani kulturnega doma tudi za ključek letošnjega Festivala

Kovaški šmaren je zaznamovalo tudi odprtje nove razstave ob 70-letnici Kovaškega muzeja. / Foto: Nik Bertonec

znamujejo 70-letnico muzeja. V središču Krop in v Gosposki gasi je bil obiskovalec in domačinom ves dan na voljo pester program

Prireditve se je zaključila s poznopopoludanskim nastopom Pihalnega orkestra Lesce in družabnim srečanjem.

Ta teden rušijo stari Partizan

1. stran

»V prostorih Sokolskega doma je pod vodstvom Jakoba in Marice Špicar skoraj dve desetletji deloval znameniti Sokolski oder, ki se je v letih 1921–1941 postopoma razvil v najpomembnejše gledališče na Gorenjskem. Sobotne

predstave so bile namenjene domačinom, ob nedeljah pa so se v Radovljico pripeljali ljubitelji in poznavalci gledališča iz vse Gorenjske pa tudi iz Ljubljane,« je tudi razložil Sinobad.

Sokolski dom se je po drugi svetovni vojni preimenoval v Telovadni dom.

Pod njegovo streho so delovali tudi kino, knjižnica in glasbena šola. Sredi šestdesetih so ga temeljito prenovili, v zadnjih desetletjih pa je bila v množični uporabi predvsem telovadnica.

Do osamosvojitve Slovenije je bila lastnica stavbe Zveza za telesno kulturo Slovenije, kasneje pa

Športna unija Slovenije, ki je objekt prepustila nezadržnemu propadanju in ga nato prodala zasebnim lastnikom. Zadnji lastnik se je vendarle odločil izkoristiti potencial, ki ga ponuja lokacija v središču mesta. Kot pravi Murič, bodo, če bo šlo vse po načrtih, novi objekt začeli graditi še letos.

Načrtovanje prihodnosti Jelovice

S sanacijo gozda, opolnomočenjem in izobraževanjem želijo partnerji projekta JeloviZa omogočiti vključujočo pripravo modela upravljanja območja Jelovice in s tem prispevati k njegovi večji podnebni odpornosti.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Izhodišče dvoletnega projekta JeloviZa je bilo oblikovano marca 2021, ko je Razvojnica Sora pripravila posvet, kjer so se različni deležniki strinjali, da je Jelovica območje izjemnih naravnih in kulturnih bogastev in da je za to potreben celovit in skupen pristop. Projekt je bil kasneje izbran v sklopu Norveškega finančnega me-

dobrih praks, izobraževanju in delavnicami doseči boljšo usposobljenost za upravljanje ekosistemov,« je pojasnila vodja projekta Katarina Žakelj iz organizacije CIPRA Slovenija, društva za varstvo Alp, vodilnega partnerja. K projektu so pristopili še Razvojnica Sora Škofja Loka, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Bled, Zavod RS za varstvo narave, Območ-

skupnosti, jim predstavili projekt, hkrati pa prisluhnili tudi njim. Pogovarjali smo se, kakšno Jelovico so vsi skupaj želijo, s katerimi izzivi se srečujejo, kakšen je njihov pogled na model upravljanja,« je povedala Žakljeva in dodala, da so si bili vsi udeleženci posvetov enotni v prepričanju, da je treba nekaj ukreniti. »Na Jelovici se namreč že izvajajo škodljive aktivnosti. Sogovorniki so omenili vožnjo z motornimi vozili, opuščanje rabe kmetijstva, zaraščanje prostora, prisotnost velikih zveri. Obenem tudi domnevamo, da se turistični pritiski v prihodnje ne bodo zmanjševali, temveč brez upravljanja le povečevali. Opozorili so tudi na problem rabe gozdov, ki ni le prostor gospodarjenja, temveč tudi obiska. Ta mora biti zato spoštljiv, sicer prihaja do konfliktov,« je pojasnila sogovornica.

V prihodnje namerava oblikovati tudi vsebine, s katerimi bodo lahko učinkovito vodili obiskovalce in jih hkrati ozaveščali o pomenu prostora, ekosistema, naravne ter kulturne dediščine. »Želimo si čim večjega odziva lokalnega prebivalstva, odprti smo za njihove pobude in ideje, saj se zavedamo, da brez njih tega modela ne moremo oblikovati niti ta ne more zaživeti v realnosti,« je sklenila.

Gozd ni le prostor gospodarjenja, temveč tudi obiska. Ta mora biti spoštljiv, sicer prihaja do konfliktov / Foto: Cveto Zapolotnik

hanizma, programa Izboljšano upravljanje ekosistemov pod pritiskom zaradi podnebnih sprememb.

»Načrtujemo umetno obnovo in sanacijo poškodovanega gozda, vključujočo pripravo modela upravljanja območja, hkrati pa z raznimi aktivnostmi, kot so prenos

ni enoti Kranj in Ljubljana, Občina Železniki in CIPRA International, mednarodna komisija za varstvo Alp.

Območje Jelovice obsega občine Kranj, Radovljica, Železniki, Bled in Bohinj. »Na teh območjih smo se že srečali s prebivalci in predstavniki lokalnih

Maistrovemu borcu odkrili spominsko ploščo

Konec junija so nad domačijo pr' Oblak v Reber v Stari Oselici odkrili spominsko ploščo tu leta 1892 rojenemu Maistrovemu borcu Andreju Šifrerju.

JURE FERLAN

Stara Oselica – Ob kamniti plošči je postavljen tudi pano s podatki o njegovem življenju. Udeležil se je bojev za slovensko severno mejo, umrl pa 20. junija 1919 zaradi tragične nesreče z orožjem. Pokopali so ga v Šentlipšu (Sankt Filippen) na Koroškem. Kraljevina Jugoslavija ga je posmrtno odlikovala z rdečim trakom.

Postavitev plošče so omogočili Domoljubno društvo

general Rudolf Maister Žiri, Občina Gorenja vas - Poljane in Krajevna skupnost Sovodenj. Predsednik Domoljubnega društva general Rudolf Maister Žiri Janez Jereb je povedal, da je to že tretja plošča, ki so jo postavili v spomin Maistrovim borcem, umrlim na Koroškem. Odkritje so s prisotnostjo počastili častna straža Slovenske vojske in praporščaki. Zbrane so nagovorili predsednica Zveze društev

general Maister Slovenije Lučka Lazarev Škerbec, predstavnica sorodnikov Ida Filipič Pečelin in župan Milan Čadež. Kulturni program so oblikovali domači cerkveni pevski zbor, otroci iz vrtca in PŠ Sovodenj, recitator Lenart Šifrar in glasbenica. Ploščo sta odkrila župan in predsednik KS Sovodenj Stanko Bajt, blagoslovil pa jo je duhovni pomočnik Župnije Trata - Gorenja vas Jakob Kralj.

Oddali vlogo za gradnjo kirurgije na Golniku

V Kirurgiji Bitenc pričakujejo gradbeno dovoljenje za novo bolnišnico na Golniku do konca leta.

SUZANA P. KOVAČIČ

Golnik – Po poročanju STA je Kirurgija Bitenc pred kratkim na Upravno enoto Kranj vložila vlogo za gradbeno dovoljenje za novo kirurško bolnišnico na Golniku. Kot navajajo, želijo s 24 milijonov evrov vrednim projektom povečati svoje zmogljivosti, saj širitev iz sedanjih prostorov, ki jih najema od Klinike Golnik, ni mogoča, povpraševanje po zdravstvenih storitvah pa je veliko. Celotno investicijo bodo pokrili sami, dvajset odstotkov sredstev imajo zagotovljenih iz akumulacije prejšnjih let, za preostalo pa bodo najeli 20-letni kredit. Gradbeno dovoljenje pričakujejo do konca leta, predvidoma v začetku prihodnjega leta pa bodo začeli graditi. Dela bi bila končana v manj kot letu

dni, tako da bi novo kirurško bolnišnico lahko odprli že konec prihodnjega leta, še navaja STA.

V Kirurgiji Bitenc dejavnosti delijo na tri dele: specialistične ambulante, endoskopsko dejavnost ter operacije in hospitalizacije. Ambulantno in endoskopsko dejavnost izvajajo v Zdravstvenem zavodu Zdravje v Ljubljani, operacije in hospitalizacije pa od leta 2007 v Kliniki Golnik. V novi bolnišnici so predvidene tri operacijske dvorane, deset postelj za intenzivno nego in štirideset navadnih postelj, je že pred časom za Gorenjski glas potrdil mag. Marko Bitenc, dr. med., direktor Kirurgije Bitenc. Gre sicer za zasebni zavod, vendar s podeljeno koncesijo delujejo kot del javne zdravstvene službe. Tudi do nove bolnišnice bodo

lahko dostopali vsi z urejenim zdravstvenim zavarovanjem in veljavno napotnico, je zagotovil Bitenc.

Kirurgija Bitenc je na javni dražbi kupila zemljišče na Golniku, ki je bilo v las-

V novi bolnišnici so predvidene tri operacijske dvorane, deset postelj za intenzivno nego in štirideset navadnih postelj.

ti države. Za sodelovanje na dražbi so se odločili, ker namembnost zemljišča ustreza namenu bolnišnične dejavnosti. Na zemljišču je nekaj propadajočih stavb (kompleks Kolovrat in Pralnica), ki so bile v upravljanju Klinike Golnik in so bile v načrtu odprodaje. Propadajoče stavbe bodo porušili.

Zavarovanje potovanj v tujino.

Na dopustu se lahko zgodi marsikaj.

- Enostavna sklenitev prek spleta.
- 24/7 asistenca v slovenskem jeziku.

triglav

Vse bo v redu. triglav.si

Izbojevali pomembno bitko

Na Jezerskem vrhu je potekala slovesnost ob enaintrideseti obletnici osamosvojitvene vojne.

ANA ŠUBIC

Jezerški vrh – Policijsko veteransko društvo Sever (PVDS) Gorenjska je v sodelovanju z Območno zvezo veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS) Kranj in Občino Jezersko minulo soboto na Jezerskem vrhu pripravilo spominsko slovesnost ob 31. obletnici osamosvojitvene vojne in napada enote JLA na nekdanji mejni prehod Jezersko. »Vse takratne enote Teritorialne obrambe, milice in ostale civilne strukture na območju Jezerskega so družno izbojevale pomembno bitko, ki je bila sicer le majhen delček v mozaiku osamosvojitvene vojne, pa vendar v celoti gledano nepogrešljiv člen v dokončnem porazu JLA in njenem umiku iz Slovenije,« je poudaril slavnostni govornik Damjan Renko, v času osamosvojitvene vojne komandir Postaje mejne milice Jezersko in sedanjí podpredsednik PVDS Gorenjska.

Po besedah Renka je večina veteranov upala, da bo z osamosvojitvijo Slovenije

nastala tudi uspešnejša in njenim prebivalcem prijaznejša družba. »Žal je bilo to upanje očitno le utvara, saj v naši družbi vse bolj prednjačijo pohlep po bogastvu, neizmerna grabežljivost, nepoštenje in ropanje nacionalnega bogastva,« je opozoril Renko, ki je skupaj z županom Jezerskega Andrejem Karničarjem in predsednikom OZVVS Kranj Antonom Reškom položil venec k spominskemu obeležju.

Tudi Karničar je vesel, da se tradicionalno srečujejo ob državnem prazniku in se spominjajo osamosvojitvenih časov, ko so znali stopiti skupaj. Je pa v svojem nagovoru opozoril, da je izkušnja vojne večplastna in nam ob aktualnem dogajanju v Ukrajini da tudi misliti. Če na globalnem nivoju verjetno ne moremo kaj dosti narediti, pa lahko veliko storimo v osebnem življenju, da v družinah, med sosedi, sokrajani, sodelavci ne bijemo bitk, pač pa v medsebojnih odnosih prav zaradi izkušnje vojne rajši izberimo mir, je poudaril Karničar.

Slavnostni govornik Damjan Renko, v času osamosvojitvene vojne komandir Postaje mejne milice Jezersko / Foto: Ana Šubic

Potrdili širitev cone

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Na junijski seji so šenčurški svetniki sprejeli občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za drugo fazo urejanja poslovnih cone severno od državne ceste. Prostorski dokument, ki se nanaša na del zemljišča na jugozahodnem robu naselja Šenčur, na južni strani pa je omejen z glavno cesto Kranj–Brnik, so leta 2020 občinski svetniki zavrnili, tokrat pa so ga vendar sprejeli in bo na omejenem delu omogočil širitev gospodarske cone. Med

svetniki je težavo predstavljala prometna ureditev območja, zlasti število uvozov. Za ureditev dostopa je namreč predvidena izvedba novega priključka na državno cesto, in sicer uvoza P4, ki ga bodo uredili v dveh fazah. »Žal mi je, da se investitorja na tem območju ne uskladi in pristopita k skupnemu uvozu, na kar nimamo vpliva,« je po seji dejal šenčurški župan Ciril Kozjek in dodal, da je zanimanja investitorjev za njihovo poslovno cono veliko, tudi zaradi bližine avtoceste, letališča in Kranja.

Na Jezerskem urejajo ceste

Na širšem območju Spodnjega Jezerskega so bili odseki občinskih cest deležni obnove in asfaltne preplastitve, zaselek Bajte pa je dobil nov uvoz na glavno cesto. Na Zgornjem Jezerskem še načrtujejo obnove cest, obnavljajo tudi cesto pri naselju Kokra, zato tam previdnost ni odveč.

ALENKA BRUN

Jezerško, Kokra – Da so bili po daljšem času na Jezerskem zelo aktivni asfalterji, lahko pove vsak, ki se je v zadnjem času peljal po glavni cesti iz smeri Preddvora na Jezersko ali pa morda čez Jezerški vrh v Železno Kaplo, kjer so sanirali še usad na t. i. prvi ridi v smeri prelaza Jezerški vrh. Izvajalec Gorenjska gradbena družba naj bi dela zaključil te dni, vrednost gradbenih del skladno z izdelano projektno dokumentacijo pa je slabih 470 tisoč evrov, so nam sporočili z Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI). Vprašali smo jih tudi, ali bodo cesto proti mejnemu prehodu Jezerški vrh še kaj obnavljali. Odgovorili so, da načrtujejo sanacijo plazov in rekonstrukcijo ceste še na enem odseku, trenutno pa je v podpisovanju pogodba za izdelavo projektne dokumentacije, ki bo izdelana predvidoma do konca junija 2023. DRSI je v začetku junija začela še obnovo odseka ceste iz smeri Zg. Jezerskega proti Tupaličam; poleg t. i. prve ride pa so omenili še en odsek skozi naselje Zg. Jezersko (zaselek Žabji trg). V sklopu del načrtujejo preplastitev vozišča, ureditev odvodnjavanja, bankin ter prometne opreme in signalizacije, na odseku v dolini Kokre pa obnovo vozišča, utrditev nasipnih brežin z izgradnjo

V dolini Kokre previdno, saj potekajo obsežna dela na cesti. / Foto: Tina Dokl

podpornih zidov, zaščito brežin pred padajočim kamenjem in ravno tako ureditev odvodnjavanja. Tudi tu bodo uredili bankine in prometno opremo ter signalizacijo. Pogodbena vrednost navedenih del znaša slabih 972 tisoč evrov, dela pa naj bi zaključili v letošnjem septembru.

Druge vidne investicije v ceste na Jezerskem pa so občinske. Tako so v zaselku Bajte pred kratkim zaključili asfaltiranje novega uvoza na regionalno cesto, saj je bil obstoječi izjemno nepregleden in nevaren. »V tem sklopu so bili odstranjeni

električni drogovji in električna vkopana v zemljo, vključno s podbojem pod regionalno cesto. Investicija je znašala okoli 34 tisoč evrov,« so povedali na Občini Jezersko. Izvedeli smo, da je imel projekt že dolgo brado, letos pa so ga uspeli realizirati. Občini je uspela še preplastitev dveh cest. Ena gre čez Gaštej, druga je na začetku doline Komatevra. Asfaltiranje ceste čez Gaštej so že dolgo načrtovali. Na novo asfaltirana cesta je pridobitev za vse prebivalce v tem koncu, obenem pa je že večkrat zelo dobro služila tudi kot obvozna cesta. Cesta na začetku

doline v Komatevru pa je obremenjena predvsem s prometom, ki tu poteka zaradi proizvodnje lesa. »Prebivalci so bili obremenjeni tudi zaradi prahu, ki se je dvigal, in občasno je bilo stanje tu nevarno.« Obnova obeh cest je stala slabih sto tisoč evrov. Na občini so poudarili še, da je bil denar za cestne izboljšave na širšem območju zaselka Bajte zagotovljen že v lanskem proračunu in bi projekte lahko izpeljali v drugi polovici lanskega leta, če jih ne bi prehitel sneg. Tako se je denar prenesel v novo leto in so projekte realizirali letos.

Podražitve vplivajo na rebalans

Na zadnji seji občinskega sveta Občine Jezersko pred poletjem so obravnavali tudi spremembe odloka o proračunu Občine Jezersko za leto 2022, ki ga je občinski svet po obrazložitvah sprejel. Prihodki se tako povečujejo za dobrih 55 tisoč evrov, odhodki pa za slabih 97 tisoč evrov.

ALENKA BRUN

Jezerško – Največje zvišanje med prihodki, ki po novem znašajo dober milijon in pol evrov, je zaradi naknadno sprejetega zakona o prejetem sredstev za uravnoteženje razvitosti občin. Na letnem nivoju to pomeni dobrih 18 tisoč evrov. Malo manj so zvišali prihodke od prodaje stavbnih zemljišč, saj kaže, da bodo nekatere prodaje letos izpeljali. Zvišujejo tudi prihodke od najemnin za opremo, višja bo prejeta pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest. Na podlagi trenutne realizacije zvišujejo prihodke od upravnih taks

in komunalnih prispevkov, pri postavitvi Druge prejete sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo pa na primer prihodke znižujejo za nižji znesek prispevka od sečnje iz državnih gozdov, kar znese 11.400 evrov.

Na strani odhodkov (z upoštevanjem rebalansa so sedaj več kot 1,2 milijona evrov) pa se kaže povečanje pri več postavkah predvsem na račun povečanja cen energentov. Precej sicer izstopa postavka Preventiva v cestnem prometu in prometna varnost, saj se odhodek zvišuje za kar 21.500 evrov, in sicer zaradi nepredvidenih stroškov, med katere spadajo tudi

priprava elaborata varne šolske poti, sicer ugoden nakup prikazovalnika hitrosti, ki pa za seboj potegne stroške namestitve in zavarovanja, ter nakup štirih stacionarnih radarjev, pri čemer je predviden prispevek občine slabih 16 tisoč evrov. Skupno je sedaj tej postavki namenjenih 25 tisoč evrov. Največ pa se povečujejo sredstva na postavki Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest in cestne infrastrukture – za kar 57 tisoč evrov, kar sedaj znese 210 tisoč evrov, in sicer zaradi dviga cen na trgu za predvidene investicije. Sanacije zidu pokopališča v Ravnem ter izvedbe prve faze

sanacije pokopališča ni bilo, zato se tu sredstva zmanjšujejo za 14.700 evrov, pri znižanju pa izstopata še postavki Oskrba z vodo – investicije in Turistična infrastruktura. Pri prvi gre za razliko štirideset tisoč evrov, pri drugi še tri tisoč evrov več. Do tega pa je prišlo, ker je bila pri investicijah izvedena sanacija sekundarnih vodovodov bistveno cenejša, kot so načrtovali, pri turistični infrastrukturi pa se sredstva znižajo, ker bo strošek za izvajanje projekta Živa dediščina nastal predvidoma prihodnje leto. Prvi postavki tako sedaj namenijo 86.500 evrov, drugi pa 22.400.

Najpomembnejše je sodelovanje

»Ob rojstnem dnevu naše Loke bi se vsem zahvalil za to, da smo proaktivna, športna, kreativna, a tudi solidarna, sodelujoča, vključujoča skupnost. S to vizijo želimo nadaljevati,« je na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku poudaril škofjeloški župan Tine Radinja.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – V vročem poletnem večeru je minuli četrtek na Loškem gradu potekala slavnostna akademija ob letošnjem občinskem prazniku, ki je vsako leto tudi priložnost za podelitev občinskih nagrad. Zbrane nagrajence, njihove sorodnike in prijatelje, predstavnike pobratenih mest ter številne druge občane je po tradiciji najprej nagovoril domači župan Tine Radinja.

»Ko sem pred štirimi leti prvič v vlogi župana na ta naš skupni, občinski praznik stal pred vami, da pozdravimo občinske nagrajence in nagrajence in jim čestitamo, je bil prav tak lep, vesel, poseben poletni večer. Kot nočoj. Bili smo polni načrtov, delovnega zagona in optimizma,« je povedal župan Tine Radinja in spomnil na mnoge preizkušnje, ki jih je povzročil covid-19, sledila pa je še vojna v Ukrajini. »Vesel sem, da se je naša lokalna skupnost na celotno situacijo odzvala zelo strokovno, pogumno, učinkovito in predvsem zelo solidarno,« je zbrane nagovoril župan Radinja.

»Ob rojstnem dnevu naše Loke bi se vsem zahvalil za

to, da smo proaktivna, športna, kreativna, a tudi solidarna, sodelujoča, vključujoča skupnost. S to vizijo želimo nadaljevati. Imamo pravo ekipo in pred nami je nova razvojna etapa, v kateri bomo realizirali tiste javne projekte in objekte nove generacije, ki bodo služili predvsem skupnosti in skupnemu dobremu. To, da se sicer vselej uvrščamo v sam vrh slovenskih občin, v katerih je dobro in prijetno živeti, je le nov izziv in spodbuda,« je poudaril župan in nanašal nekatere projekte, med katerimi so tudi izgradnja nadzidka in rekonstrukcija Osnovne šole Jela Janežiča, izgradnja nove sodobne knjižnice, nov obmestni center v nekdanji vojašnici, kjer se vzpostavlja večgeneracijski center, gradil pa se bo tudi nov dom starostnikov z oskrbovanimi stanovanji. »Potrebni bo še veliko sodelovanja, dobre volje in vztrajnosti. Močno verjamem, da nam bo skupaj uspelo. V Loki se vse da,« je še dodal župan Tine Radinja, preden je za petdeset let pobratenja in uspešnega sodelovanja segel v roke županu Sel na avstrijskem Koroškem Heribertu Kulmeschu. Kot je ta povedal

Letošnji občinski nagrajenci z županom Tinom Radinjo. Priznanje za časnega občana sta v imenu sina Jana prevzela mama in oče Stojanka in Matjaž Oblak. / Foto: Primož Pižulin

v zahvali v tekoči slovenščini, so srečanja vedno zelo prisrčna, vsi občani Sel, kjer več kot osemdeset odstotkov prebivalcev govori slovensko, pa so močno povezani s Škofjo Loko.

Čestitke nagrajencem

Župan Tine Radinja je nato čestital tudi letošnjim občinskim nagrajencem. Bronaste grbe Občine Škofja Loka so prejeli Jožefa Bernik za prizadevno delo pri promociji kraja, lokalne skupnosti in prispevek na

področju družbenega življenja, Jože Krmelj za požrtvovalno in dolgoletno uspešno delo na kovaškem področju ter za uspešno delo pri ohranjanju in nadaljevanju tradicije obrti in umetnosti ter Janez Plantarič za dolgoletno delo pri ohranjanju obrti in trud pri lepšanju mesta.

Srebrna grba Občine Škofja Loka sta si zaslužila Aleksander Igljar za prizadevno delo za prepoznavnost Škofjeloškega pasijona tako doma kot v svetu ter poglobljeno delo pri

ohranjanju zgodovinske in kulturne dediščine ter Združenje borcev za vrednote NOB Škofja Loka za kakovostno in vsestransko delovanje združenja in ohranjanje vrednot NOB ter dolgoletno organizacijsko odličnost.

Še posebno glasen aplavz zbranih si je poleg zlatega grba Občine Škofja Loka za vestno in požrtvovalno delo v dobrobit vseh Ločancov in Ločank ter ohranjanje zgodovinskega pomena naše tradicije zaslužila Jožica Žnidaršič. »Priznanje mi

veliko pomeni. Vedno sem imela veliko energije za različna dela, vse me je zanimalo. Sedaj, ko sem zbolela, je te energije manj, sem pa vesela, ker sem lahko pomagala marsikje, posebno pri Smučarskem klubu Alpetour,« je povedala Jožica Žnidaršič.

Župan je ob koncu simbolično podelil še naziv častnega občana, ki si ga je zaslužil nogometaš Jan Oblak za uspehe ter velik prispevek k prepoznavnosti Škofje Loke in Slovenije v svetu ter humanitarno dejavnost in pomoč mladim loškim športnikom. Janovo priznanje sta prevzela njegova mama in oče Stojanka in Matjaž Oblak, v sporočilu na velikem ekranu prireditvenega odra pa je Jan Oblak povedal: »Zame je nekaj najlepšega priti v Škofjo Loko. Že od Godešiča, Lipice in Frankovega naselja, ko vidim Loški grad, je to eden najlepših pogledov, kar sem jih doživel. Vedno se z veseljem vrnem. Nagrada mi pomeni zelo veliko, saj sem tukaj odrasel in vesel sem, da lahko Škofjo Loko predstavljam v svetu in da jo morda kdo obišče tudi zaradi mene. Vesel sem, da sem ambasador tega prelepega mesta.«

V Železnikih letos podelili pet občinskih priznanj

S slavnostno akademijo in podelitvijo občinskih priznanj so minuli četrtek v Železnikih praznovali občinski praznik.

ANA ŠUBIC

Železniki – Slovenci živimo v mirni in varni državi in tudi z življenjem v občini Železniki je večina prebivalcev zadovoljna, je župan Železnikov Anton Luznar poudaril na četrtkovi slavnostni akademiji ob občinskem prazniku (30. junij), ki so jo priredili v železnikarski športni dvorani. Železniki so trenutno 18. najbolj razvita slovenska občina, ob zelo močnem gospodarstvu pa imajo zgolj 2,6-odstotno stopnjo brezposelnosti, je povedal župan. Zadovoljen je tudi, da so letošnje občinske investicije že v polnem teku, da država uspešno izvaja največji projekt v zgodovini njihove občine – zagotovitev poplavne varnosti Železnikov ter da je ta čas v podpisovanju pogodba za gradnjo obvoznice v Železnikih, ki jo vodi direkcija za infrastrukturo.

Župan Anton Luznar in občinski nagrajenci: Janez Lotrič, dr. Maruška Vidovič, Marija Koblar, dr. Miha Markelj in Franc Pfajfar, ki je prevzel priznanje v imenu Pavle Potočnik / Foto: Tina Dokl

Slovesnosti se je udeležil tudi župan pobratenega hrvaškega mesta Lepoglava

Marijan Škvarič, ki je ugotavljal, da imata obe občini enake probleme, a tudi enake

želje: da v blaginjo občanov uspešno realizirajo postavljene cilje. »Ljudje morajo

vedno biti na prvem mestu,« je poudaril. Župan Luznar je ob letošnjem prazniku podelil pet občinskih priznanj zaslužnim prejemnikom, ki so z delom na različnih področjih izboljšali kakovost življenja v Selški dolini in pomagali k njeni večji prepoznavnosti. Plaketo Občine Železniki sta prejela Janez Lotrič, ki je že več kot petdeset let aktiven na kulturnem in športnem področju ter je eden od pobudnikov pred petdesetimi leti ustanovljene nogometne Divje lige v Selcih, ter antropologinja dr. Maruška Vidovič, katere korenine segajo v Selca in je po njeni zaslugi Selška dolina antropološko najbolj raziskana v Sloveniji.

Dr. Mihu Marklju so podelili občinsko priznanje za izjemne dosežke na raziskovalnem področju, pri ohranjanju snovne in nesnovne kulturne dediščine v zgornjem delu Selške doline ter za pomoč

pri ponovnem vzpostavljanju povezav s tirolskim Innichenom. Priznanje za življenjsko delo prostovoljcev sta prejeli mojstrica klekljanja in dolgoletna aktivna članica klekljarske sekcije Turističnega društva Železniki Marija Koblar ter Pavla Potočnik, ki je vrsto let organizirala in vodila planinske ture Društva upokojencev (DU) za Selško dolino, aktivna pa je tudi v društvu podeželskih žena in Planinskem društvu za Selško dolino. Priznanje je zaradi odsotnosti Potočnikove prevzel predsednik DU za Selško dolino Franc Pfajfar. Župan je podelil še priznanja devetdesetletcem in dijakom zaključnih letnikov, ki so bili vsa leta šolanja odlični.

Večer, ki ga je povezovala Minca Rihtaršič, so z glasbo obogatili Pihalni orkester Alples Železniki, Maja Triler in Jan Triler ter kvartet maturantov Škofjske klasične gimnazije.

Priznanja več kot tridesetim

ANA ŠUBIČ

Železniki – V Železnikih so tudi letos na slovesnosti ob občinskem prazniku, ki je potekala minuli četrtek, podelili priznanja devetošolcem za izjemen uspeh v vseh letih šolanja in dijakom zadnjih letnikov za odličen uspeh v vseh letih srednješolskega izobraževanja. »S svojim delovanjem in učenjem nam dajejo dober zgled in dokazujejo, da so z vztrajnim delom dosegljivi tudi visoko zastavljeni cilji,« je župan Anton Luznar nagovoril odličnjake ter jim zaželel

vse dobro na nadaljnji poti. Letos je podelil priznanja kar 27 osnovnošolskim odličnjakom in štirim dijakom zaključnih letnikov. Vsa leta srednje šole so bili odlični: Nina Triler iz Dolenje vasi na umetniški gimnaziji v Ljubljani (smer sodobni ples), Meta Marenk iz Selca na Srednji šoli Jesenice (smer predšolska vzgoja), Marko Jugović iz Železnikov na Šolskem centru Škofja Loka (program srednje poklicno izobraževanje) in Nik Gladek iz Železnikov na Srednji tehniški šoli Kranj (program tehnik mehatronike).

Župan Anton Luznar in srednješolski odličnjaki: Nina Triler, Meta Marenk in Nik Gladek. Na sliki manjka Marko Jugović, ki je bil odsoten. / Foto: Tina Dokl

Nova strategija za mlade

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški občinski svet je na zadnji seji pred poletnimi počitnicami podprl novo strategijo za mlade, ki velja za obdobje petih let. Med ključnimi usmeritvami nove strategije je bistveno večji obseg izvajanja programov in aktivnosti tudi v drugih krajih občine, ne le v Radovljici.

Področja mladinskega sektorja, strateški cilji in ključni ukrepi se sicer v novi strategiji bistveno ne spreminjajo, pojasnjujejo na občinski upravi. Med najpomembnejšimi ukrepi tako ostaja zagotavljanje pogojev za nadaljnje nemoteno delovanje in razvoj mladinskega dnevnega centra KamRa, v okviru katerega se bodo lahko tudi v prihodnje izvajale številne aktivnosti, namenjene mladim.

»Mladinski center zagotavlja mladim različne načine druženja, spodbuja participacijo, prostovoljne aktivnosti in njihovo neformalno

izobraževanje ter tako prispeva k socialni povezanosti in družbeni integraciji mladih, uveljavlja njihovo mobilnost in mednarodno povezovanje, zagotavlja informiranost in ustvarja avtonomni mladinski prostor,« poudarjajo.

V minulih letih je mladinski dnevni center v Radovljici vsebinsko zelo dobro zaživel, v naslednjem obdobju pa bo za njegovo nemoteno delovanje treba zagotoviti primernejše prostore, problem je tudi pomanjkanje ustreznega kadra, še ugotavljajo.

Sicer pa v Radovljici, ki se ponaša s certifikatom Mladim prijazna občina, tudi v prihodnje načrtujejo financiranje programov in projektov mladinskih organizacij in drugih nevladnih organizacij, ki delajo z mladimi. To bodo izvajali v okviru javnih razpisov, v veljavi pa ostajajo tudi nekateri drugi ukrepi, kot so nagrade odličnjakom, štipendiranje in programi za mlade, ki jih izvaja Ljudska univerza Radovljica.

Na Rudnu bi radi igrišče prej

Na Rudnu se zavzemajo, da bi se Občina Železniki čim prej lotila ureditve športnega igrišča v njihovi vasi. Po napovedih župana Antona Luznarja bi prihodnje leto lahko zagotovili denar za projektiranje, začetek gradnje pa je odvisen od več dejavnikov.

ANA ŠUBIČ

Železniki – V nedavno sprejeti strategiji razvoja občine Železniki do leta 2028 je predvidena tudi gradnja športnega igrišča na Rudnu, a precej kasneje, kot so pričakovali krajani, zato so na občino poslali ugovor. Kot so navedli, se nikakor ne strinjajo, da bi se občina šele leta 2026 lotila aktivnosti v zvezi z igriščem. Spomnili so, da so že leta 1999 ustanovili Športno društvo (ŠD) Buldožerji z namenom zagotoviti prostor za športno igrišče. Prizadevni člani društva so zgradili priljubljeno smučišče. »Ves čas pa smo vsi skupaj iskali možnosti, da bi pridobili prostor, kjer bi se lahko družili naši otroci, sedaj tudi že vnuki,« so navedli v dopisu, pod katerega so se podpisali občinski svetnik Tomaž Demšar, predsednik Krajevne skupnosti Dražgoše - Rudno Andraž Valcl, po trije predstavniki vašega odbora in ŠD Buldožerji ter predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Rudno.

Pred tremi leti so na obrobju vasi našli razpoložljivo zemljišče. Rešitev so predstavili tudi županu Antonu Luznarju in njegovemu sodelavcu, pri čemer sta se, kot so navedli, oba strinjala, da priprave začnejo po sprejemu občinskega prostorskega načrta (OPN). Postopki v zvezi z OPN trenutno še potekajo, na Rudnu pa pričakujejo, da bo občina prihodnje leto začela aktivnosti za pripravo načrtov in pridobitev dovoljenja za gradnjo igrišča, ki bi jo izvedli v letu 2024. »Z igriščem bomo pridobili prostor

Dejavnosti, vključno z gasilskimi vajami za otroke, lahko izvajajo zgolj pred gasilskim domom ob ali na državni cesti, opozarjajo na Rudnu.

za dejavnosti gasilskega in športnega društva. Trenutno se te odvijajo pred gasilskim domom ob ali na državni cesti. Z igriščem bodo možnost gibanja na kolesih in skirojih pa tudi z žogo dobili vsi vaški otroci, ki druge izbire kot cesto trenutno nimajo,« so še zapisali. »Igrišča imajo pravzaprav že kar nekaj let povsod po dolini, na Rudnu pa se velikokrat pozabi,« je še opozorila domačinka in podpredsednica KS Marjeta Demšar.

Župan odgovarja

Po napovedih župana Železnikov Antona Luznarja bi v letu 2023 lahko zagotovili denar za projektiranje igrišča na Rudnem. Ali bo gradnja možna kaj prej, pa je odvisno od projektov, ki bodo sofinancirani s strani države in bodo imeli prednost, prioritet drugih projektov (tržnica, prostori za

šolsko dejavnost ...), usklajevanja z občinskimi svetniki in finančne vzdržnosti občinskega proračuna, je pristavil.

Župan je spomnil, da je občina v preteklih letih pomagala pri smučišču Rudno s sofinanciranjem tepalca za sneg in nakupom zemljišča za povečanje parkirišča in njegovo ureditvijo v makadamski izvedbi. Povedal je tudi, da v prihodnjih letih predvideva, kar nekaj projektov, ki jih bo v glavnini financirala država, občina pa sofinancirala. Ta mesec naj bi se začela rekonstrukcija državne ceste skupaj z gradnjo pločnika od Logu do uvoza k ribiškemu domu na Rudnu, ki jo bo občina sofinancirala s 422 tisoč evri, hkrati pa bo sofinancirala ureditev in asfaltiranje parkirišča pred ribiškim domom, ki pozimi služi za potrebe smučišča.

Luznar je tudi pojasnil, da se bo rekonstrukcija državne ceste skupaj z gradnjo pločnika do Rudna najverjetneje nadaljevala leta 2024, če bo direkcija za infrastrukturo pridobila zemljišča in imela zagotovljena sredstva, predvideva pa, da bo sofinancerski delež občine v podobnem znesku kot za spodnji del ceste. »Obe investiciji sta pomembni tudi za večjo varnost delovanja smučišča, prebivalcev Logu in Rudna ter seveda sprehajalcev,« je poudaril.

Župan je še pojasnil, da pod vodstvom Javnega zavoda Ratitovec nastaja strategija športa za naslednje obdobje, v osnutku katere so poleg gradnje igrišča na Rudnu dani veliki poudarki dogradnji športne dvorane s kegljiščem in streliščem za streljanje z lokom ter prenovi Športnega parka v Dašnici z obnovo atletske steze.

Poleti je spet čas za Bralnico

Letošnja Bralnica bo na vrtu Sokolskega doma v Škofji Loki potekala vse do konca avgusta.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Ob torkovih večerih bo tudi letos moč uživati na vrtu Sokolskega doma, kjer pripravljajo zanimive dogodke. Ti so se začeli minuli torek s koncertom Martina Ramoveša, nadaljevali pa se bodo že danes, ko bo Polona Prosen pripovedovala o koščku špeha, na vrsto pa bodo prišle tudi druge zgodbe z Bližnjega vzhoda, iz severne Evrope in Režije. Program za otroke se

bo nadaljeval v torek, 19. julija, ko bo sledil pripovedovalsko-glasbeni dogodek z Ireno Cerar in Zvezdano Novaković. Pripovedno gledališče gdč. Bazilike Ves svet je marmelada bo 26. julija poskrbelo za predstavo po predlogi Debele pekovke Petra Svetine.

Prvi torek v avgustu se obe tajo Popotne pravljice. V naročju dobrega velikana je naslov pravljice Helene Janežič, ki bo 16. avgusta skupaj z ilustratorko Polono Kosec

otrokom predstavila zgodovino tisočletnega mesta pod Lubnikom.

Dogodki za odrasle bodo predvsem glasbeno-literarno obarvani. Naslednji torek, 12. julija, bosta na obisku Sonja Porle in Žiga Koritnik, ki bosta klepetala o življenju, umetnosti, glasbi, literaturi in fotografiji. Drugi torek v avgustu na vrt Sokolskega doma prihajajo Ana Pepelnik, Primož Čučnik, Gregor Podlogar in Tone Škrjanec. Tradicionalni

dogodek, posvečen bodočim maturantom, je na sporedu 23. avgusta. Aljoša Harlamov bo predstavil Dramatiko na maturi. Zaključni koncert s skupino Malamor, ki bo igrala pesmi z albuma Viva la Libertad, je na sporedu 30. avgusta.

Med sredami in nedeljami od 17. do 20. ure bo Bralnica odprta za vse, ki si želijo mirnega, senčnega kotička in preživljanja časa s knjigo v roki. Vsi dogodki na Bralnici so brezplačni.

Prejeli več kot tristo pobud

V Kamniku pripravljajo druge spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta. Tokrat so v ospredju individualne razvojne pobude in uskladiitev z zakonodajo.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Kamniški svetniki so v prvi obravnavi potrdili spremembe in dopolnitve odloka o občinskem prostorskem načrtu. Kot je uvodoma pojasnila Marija Tadeja Ježek z občinske uprave, je bil občinski prostorski načrt sprejet v letu 2015, dve leti kasneje so sprejeli tudi prve spremembe in dopolnitve, leta 2018 pa je občina podala javni poziv za zbiranje razvojnih pobud. »Dobili smo jih več kot tristo, jih pregledali in v skladu z veljavno zakonodajo pridobili mnenja soglasodajalcev,« je povedala Ježkova in ob tem poudarila, da gre pri tokratnih spremembah in dopolnitvah za obravnavo indivi-

voljo na občinski upravi, občina pa ga je objavila še na občinski spletni strani, a je bil tam menda premalo izpostavljen. Po besedah svetnikov občani tudi niso bili dovolj obveščeni o tem, da občina zbira pobude. Kot je odgovorila Ježkova, javna razgrnitev poteka v skladu z zakonodajo, kljub temu pa so na občinski strani dokument objavili tudi med novicami in tako zagotovili večjo vidnost. Javna razgrnitev je tudi daljša od zakonsko določenih trideset dni.

Igor Žavbi (LMŠ) je vprašal tudi o znanih kamniških objektih, za katera je potrebna sprememba občinskega prostorskega načrta – Eko Resortu v Godiču in razgledni ploščadi na Starem gradu.

Osnutek odloka je v času od 13. junija do 18. julija tudi javno razgrnjen, kar je v javnosti sprožilo nekaj negodovanja.

dualnih pobud in uskladiitev z zakonodajo ter da se strateške usmeritve dokumenta ne spreminjajo.

Osnutek odloka je v času od 13. junija do 18. julija tudi javno razgrnjen, kar pa je v javnosti sprožilo nekaj negodovanja, na kar so opozorili tudi nekateri svetniki. Odlok je namreč občanom na

Kot je dejal, gre za dobra projekta, ki pa še nimata urejene dokumentacije. »Občina podpira turistične pobude in tudi v obeh primerih smo poskušali ugoditi pobudnikom, kolikor je bilo mogoče. A besedo imajo tudi nosilci urejanja prostora in tudi oni so podali svoje mnenje,« je odgovorila Ježkova.

Leto od odprtja terminala

Skozi potniški terminal, ki so ga odprli pred letom dni, je doslej potovalo 450 tisoč potnikov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Na Letališču Jožeta Pučnika so prejšnji teden zaznamovali prvo obletnico delovanja novega potniškega terminala. Prvega julija lani so namreč s sodobnega objekta, ki je upravljavca letališča Fraport Slovenija stal 21 milijonov evrov, poleteli prvi potniki.

Od odprtja terminala je skozenj potovalo že več kot 450 tisoč potnikov, kot pa pričakujejo na Fraportu, bodo v njem do konca letošnjega leta oskrbeli 1,2 milijona potnikov. »Odprtje novega terminala v letu 2021 je za Letališče Ljubljana pomenilo prelomnico in ga uvrstilo med moderna evropska letališča. Čudovito ga je videti tako polnega življenja in da tako dobro služi namenu z zagotavljanjem prijetne, v predstavitvi maloprodajne ponudbe pa celo edinstvene potovalne izkušnje,« je na prirreditvi ob prvi obletnici delovanja povedala poslovodna direktorica družbe Babet Stapel.

Tudi po odprtju se terminal še naprej razvija. Prejšnji teden je Fraport skupaj s partnerjem Smartsellerjem na terminalu odprl tudi novi del trgovine z gostinstvo in tako razširil komercialno ponudbo.

V začetku leta so dokončali povezavo novega terminala s terminalom B, kar

V letošnjem letu bo prek brniškega letališča letelo predvidoma 880 tisoč potnikov. / Foto: Tina Dokl

omogoča pretok potnikov med obema objektoma. V letošnjem letu načrtujejo še širitev poslovnega salona in pokritje terase. V prostoru za prijavo na let nameravajo namestiti tudi nove točke za samostojno prijavo in oddajo prtljage. Med poletjem bodo preuredili tudi servisne ceste med parkirno hišo in starim terminalom. Zgradili bodo krožišče in omejili dostop do parkirnih mest za t. i. shuttle prevoznike.

V Fraportu sicer letos beležijo rast prometa, ki jo znatno podpirajo tudi čarterski

poleti. V prvi polovici leta je tako prek letališča potovalo več kot 385 potnikov, kar je petkrat več kot v enakem obdobju lani. Maja letos so denimo oskrbeli skoraj 85 tisoč potnikov, kar je šestkrat več kot maja lani. »Evropska letalska industrija se srečuje z zahtevnim izzivi, saj ob skokoviti rasti števila potnikov ne more zagotoviti zadostne delovne sile. Prevozniki so primorani omejevati ponudbo sedežev na letalih in odpovedovati določen odstotek letov. Na naše letališče to trenutno še nima znatnega

vpliva in upamo, da bo tako tudi ostalo,« je ob tem dejala poslovodna direktorica, ki pričakuje, da bo mesečno število potnikov v poletnih mesecih preseglo sto tisoč, s čimer bi jim morda uspelo preseči cilj 880 tisoč potnikov v letošnjem letu. Kot je še dodala, jim je uspelo okrepiti službe in v poletno sezono vstopajo dobro pripravljene.

V poletnem voznem redu lete na 19 destinacij ponuja 15 letalskih prevoznikov, potnikom pa je z direktnimi čarterskimi povezavami skupaj na voljo 16 držav.

Z živo knjižnico razbijajo stereotipe

V Cerkljah so organizirali prvo t. i. živo knjižnico, s katerimi poskušajo razbijati stereotipe in napačne predstave. Bralci si namesto knjig »izposodijo« ljudi.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Konec junija so na vrtu Hribarjeve vile pripravili prvo živo knjižnico v Cerkljah. Gre za dogodek, ki deluje podobno kot običajne knjižnice, le da si bralci namesto knjig »izposodijo« ljudi, ki so pripravljene deliti svoje življenjske zgodbe. »Zavod za turizem Cerklje si prostore v Petrovčevi hiši deli z izpostavo kranjske mestne knjižnice in tako sva s knjižničarko prišli na idejo, da bi živo knjižnico, ki jo sicer poznamo že iz nekaterih drugih krajev po Sloveniji in tudi na Gorenjskem, organizirali v našem lokalnem okolju pomagali razbijati predsodke,« je povedala Nataša Ovsenek iz cerkljanskega zavoda za turizem.

Tudi v Cerkljah je knjižnico pripravil Anže Bertonec, ki ima s tovrstnimi dogodki že kar nekaj izkušenj. »V Cerklje smo tokrat pripeljali žive knjige z zgodbami, za katere smo menili, da bi utegnile obiskovalce v vašem okolju zanimati,« nam je povedal Bertonec. Tako so se bralci lahko denimo na štiri oči pogovorili denimo z gejem, mamo sina z avtizmom, ADHD in epilepsijo, mamo hčere, ki je storila samomor, zdravljenim zasvojenecem, nekdanjim alkoholikom, rejnico, osebo, ki je izkusila izgorelost, o svojih izkušnjah so jim lahko spregovorile oseba z možgansko poškodbo, alpinistični inštruktor in oseba s težavami v duševnem zdravju ter oseba z multiplo sklerozo.

Ideja sicer izvira iz Danske, kjer se je skupina posameznikov na nasilje, ki ga je zaradi svoje drugačnosti doživel nekdo med njimi, odzvala na takšen način. Dobro pa je sprejeta tudi pri nas. »Imamo le pozitivne izkušnje, ljudi se nekatere zgodbe zelo dotaknejo, tudi jokali so že in mislim, da smo celo pomagali rešiti kakšno življenje, saj sta se z eno izmed naših živih knjig na enem od prejšnjih dogodkov, pogovorila dva gimnazijca, ki sta načrtovala samomor,« pravi Bertonec in dodaja, da težav z iskanjem živih knjig nimajo, nekaterim je to postalo tudi neke vrste poslanstvo, saj lahko na ta način ozaveščajo o težavah.

Med njimi je tudi Darja Majce iz Spodnje Besnice,

Na živi knjižnici na vrtu Hribarjeve hiše se je bilo mogoče pogovoriti tudi z Darjo Majce. / Foto: Tina Dokl

ki ima multiplo sklerozo in se tokrat žive knjižnice udeležila že četrtič. Zakaj so

si nekateri bralci izposodili prav njo? »Razlogi so bili zelo različni, nekateri so si le

želeli izvedeti več o multipli sklerozi, drugi so sumili, da imajo simptome, pa so se želeli pogovoriti. Vedno pa je šlo za zelo poglobljene pogovore,« pravi in dodaja, da tudi o tej bolezni obstaja vrsta napačnih predstav. Eden od glavnih simptomov je utrujenost, zaradi česar se osebe z multiplo sklerozo hitro oprime oznaka, da je len. Takšne in podobne stereotipe poskuša premagovati tudi na tovrstnih dogodkih.

»Na ta način lahko žive knjige skozi pogovor širimo svoj glas in z majhnimi kamenčki v velikem mozaiku pomagamo ustvarjati boljše družbo,« pravi Darja Majce in ob tem dodaja, da pogovori z »bralci« pomagajo tudi njej in da skozi živo knjižnico tudi sama širi obzorja.

zdravje & lepota

Nadomestna ambulanta julija zaprta

Iz Zdravstvenega doma Kranj so sporočili, da nadomestna družinska ambulanta v juliju ne deluje. »Za akutna stanja se obrnite na nujno medicinsko pomoč. V primeru drugih zadev, kot so bolniški dopusti in predoperativni posegi, se obrnite na tajništvo, kjer bodo vašo prošnjo posredovali ustrezni ambulanti.« Nadomestno družinsko ambulanto so sicer maja odprli za paciente, ki so ostali brez izbranega osebnega zdravnika.

Šenčurski ambulanti julija v Zdravstvenem domu Kranj

Zaradi prenove prostorov sta obe splošni ambulanti v Zdravstveni postaji Šenčur julija zaprti, so obvestili iz Zdravstvenega doma (ZD) Kranj. V tem času je v ZD Kranj pacientom na voljo ena od obeh šenčurskih zdravnic, obe telefonski številki ostajata enaki. Tudi cepljenje proti covidu-19 in klopnemu meningoencefalitisu 13. in 27. julija od 13.00 do 15.30 bo potekalo v zabožnikih v atriju ZD Kranj.

Zaščita tudi za dobro ceno

Na letošnjem mednarodnem testu so potrošniške organizacije preizkusile trinajst izdelkov za zaščito pred soncem, ki so na voljo tudi v slovenskih (spletnih) trgovinah.

SUZANA P. KOVAČIČ

Veliko izdelkov je zelo dobrih, a našli so tudi nekaj izjem. »Razočaranje je ekološka kozmetika, saj kar trije izdelki s certifikatom za ekološko kozmetiko testa niso opravili, med njimi tudi izdelek slovenskega proizvajalca, čeprav vsi sodijo med dražje izdelke na testu. Izdelki niso zagotovili niti osnovne zaščite pred UVB sevanjem. To je zagotovo negativna informacija, saj potrošniki ne bi smeli biti postavljeni pred izbiro, ali bodo izbrali okolju prijaznejši ali učinkovit izdelek,« navajajo v Zvezi potrošnikov Slovenije. Kot dodajajo, pa je pozitivno, da so na trgu številni izdelki, ki ponujajo odlično zaščito za prijazno ceno. »Pri nanosu ne smemo varčevati, zato je

porazdelite po koži tudi z rokami in počakate, da se posuši. Nato postopek ponovite. Pri pršilih je lahko težava tudi v tem, da v embalaži ostane veliko neporabljenega izdelka (tudi do ene petine). Da boste lahko izdelek res porabili do konca, boste morali embalažo prerezati.

Na testu so dodatno pozornost namenili pregledu sestavin. Tako so v enem izmed testiranih izdelkov odkrili in izmerili večjo koncentracijo kemikalije benzofenon, v kozmetičnih izdelkih je največkrat kot posledica ne dovolj prečiščenih surovin, neustreznega in dolgotrajnega skladiščenja, lahko pa nastane tudi kot stranski produkt pri razpadu UV filtra oktokrilen, v drugem pa (sicer dovoljen) UV filter homosalat, za katerega pa potrošniške organizacije menijo, da obstaja sum, da sodi med kemikali-

»Vodoodpornost sredstev za zaščito pred soncem, označena je na vseh tokrat preizkušenih vzorcih, ni zagotovilo, da se lahko brezskrbno kopamo. Ta trditev zgolj pomeni, da zaščita ne upade za več kot polovico po dvakratnem dvajsetminutnem stiku z vodo.«

nakup dobrega in poceni izdelka lahko tudi pomemben prispevek k zmanjšanju obremenitve družinskega proračuna.«

Da bi kožo zaščitili s tako visokim faktorjem, kot je zapisano na embalaži, bi morala oseba, visoka 1,80 metra, porabiti približno 40 mililitrov izdelka za celo telo, kar je približno tri zvrhane jedilne žlice. »To pomeni, da 200-mililitrska krema zadostuje največ za pet dni, saj se po kopanju, brisanju in znojenju zaščita zmanjša (ali izgubi), zato je treba kremo nanesti znova. Za 14-dnevne počitnice na plaži to pomeni vsaj tri pakiranja na osebo.«

Pri Zvezi potrošnikov Slovenije svetujejo, da bodite previdni pri nanašanju izdelkov v pršilu, saj hitro pride do težav pri nanosu zaradi neenakomerne porazdelitve in premajhne količine, zato svetujejo, da kožo napršite, izdelek dobro

je, ki motijo delovanje hormonskega sistema. »Kdor je zaskrbljen zaradi sestavin, ki sicer poskrbijo, da so sredstva za zaščito pred soncem učinkovita, naj predvsem poskrbi za boljšo zaščito z ustreznimi oblačili in pokrivalom. Kljub zadrževanju v senci je treba sredstvo za zaščito pred soncem vseeno nanesti na nepokrite dele kože – a bistveno manj oziroma z nižjim faktorjem zaščite in manj agresivnim filtrom, kot če bi ves dan preživeli na soncu.«

Ali lahko koža zdravo porjavi? »Ne. Porjavitev je (samo)zaščitna reakcija kože. Tudi če koža ni opečena, je lahko poškodovana. Sončne opekline niso potrebne za razvoj kožnega raka,« še opozarjajo v Zvezi potrošnikov Slovenije.

Na spletni strani Zveze potrošnikov Slovenije so objavljeni aktualni rezultati testa izdelkov za zaščito pred soncem.

gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Sončne opekline in melanom

Poletje je čas, ko smo več v naravi in pogosteje izpostavljeni soncu. Kljub številnim ugodnim vplivom sonca na naše zdravje pa je pomembno, da se zaščitimo pred njegovimi škodljivimi vplivi. Če smo jim nezaščiteni izpostavljeni daljši čas, lahko tvegamo nastanek sončnih opeklin.

Sončna opekline je poškodba kože, ki nastane po predolgi izpostavitvi ultravijoličnemu (UV) sevanju sonca. Zanje je značilna rdečina kože, ki se pojavi v treh do petih urah po izpostavitvi soncu. Stanje je najslabše naslednji dan in običajno izzveni v treh dneh. Spremljata jo lahko bolečina in pekoč občutek na koži. Če je opekline intenzivnejša, se lahko pojavijo mehurji in oteklina, ki jih spremlja še slabo počutje, vročina in glavobol. Blage opekline lahko oskrbimo sami. Prizadeto mesto najprej hladimo, nato pa večkrat na dan nanesemo pripravke z aloe vero, vlažilne losjone ali ribje mazilo. Mehurjev ne prediramo, da ne tvegamo okužbe. V Gorenjskih lekarnah so poleg dermatoloških pripravkov na voljo tudi trije izdelki Galenskega laboratorija,

ja, PANTHOL LOSJON, RIBJE MAZILO in PANTENOL MAZILO. Pantenol mazilo in Panthol losjon pomagata pri manjših kožnih poškodbah. Vsebujeta deksantenol, ta se v koži pretvori v spojino, ki spodbuja obnavljanje poškodovane kože, celjenje ran, blaži vnetja in zadržuje vlago v koži. Ribje mazilo pomaga pri obnovi kože ob blažjih sončnih in drugih opeklinah kože. Vsebuje vitamin A in ribje olje.

Sončne opekline lahko uspešno preprečimo z upoštevanjem naslednjih nasvetov:

- sončnim žarkom se ne izpostavimo med 10. in 16. uro, ko je UV sevanje najmočnejše
- nosimo lahka oblačila, ki prekrivajo čim večjo površino kože, pokrivalo in sončna očala
- zadržujemo se v senci in uporabljamo kremo z zaščitnim faktorjem.

Pravilno uporabljena krema z zaščitnim faktorjem je v izdatnem sloju nanesena na vse predele, ki niso zaščiteni z oblačili, vsaj 30 minut pred izpostavitvijo soncu. Nanos ponovimo vsaki 2 uri oziroma po vsakem kopanju ali telesni aktivnosti. Poleg krem dermatoloških kozmetičnih znamk je v Gorenjskih lekarnah na voljo tudi KREMA S KAKAVOVIM MASLOM, ki jo izdeluje Galenski laboratorij. Na voljo sta kremi z zaščitnima faktorjema 8 in 25, ki poleg zaščitnega faktorja vsebujeta še negovalne sestavine kakavovo maslo, jojobino olje, vitamin E in ektoin. Farmaceutski strokovni delavci v Gorenjskih lekarnah smo vam vedno na voljo za nasvet pri izbiri najprimernejšega izdelka za vas in vaše najbližje.

Pogosto izpostavljanje intenzivnemu UV sevanju pa lahko poveča možnost za nastanek melanoma, še posebno pri ljudeh, ki so genetsko bolj nagnjeni k tej bolezni. Melanom je najbolj nevarna oblika kožnega raka, ki se lahko širi tudi na druge organe (metastazira). Nastane takrat, ko se pigmentne celice v koži (melanociti) začnejo preveč množiti zaradi okvare celičnega genetskega materiala, ki je posledica ultravijoličnega sevanja sončnih žarkov.

Najpogosteje ga prepoznamo kot novo znamenje ali spremembo že obstoječega. A vsaka sprememba še ne pomeni melanoma. Pri pregledovanju znamenj smo pozorni na pet lastnosti:

- ali je znamenje asimetrično,
- ali so robovi znamenja nepravilni ali zamegljeni,
- ali je znamenje večbarvno,
- ali je njegov premer večji od 6 milimetrov,
- ali se znamenje s časom spreminja.

Če opazite znamenje, ki ustreza opisu ali niste povsem prepričani o stanju svojih znamenj, ne odlašajte z obiskom zdravnika. Uspešnost zdravljenja je odvisna od zgodnjega prepoznavanja nastalih sprememb, zato je nujno redno samopregledovanje. Večjo možnost za nastanek malignega melanoma imajo ljudje, ki se nezaščiteni izpostavljajo UV žarkom, imajo zelo svetlo polt, imajo po telesu veliko znamenj in so v življenju že kdaj zboleli za rakom katerekoli vrste.

Lucija Demšar, mag. farm.

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

AKTUALNO

Pregledi kožnih znamenj

Francoska dermokozmetična znamka La Roche-Posay je ob podpori Združenja slovenskih dermatovenerologov organizirala brezplačne preglede kožnih znamenj v petih slovenskih mestih, na Gorenjskem v Kranju.

SUZANA P. KOVAČIČ

V Ljubljani, Mariboru, Kranju, Kopru in Novem mestu je 15 slovenskih zdravnikov dermatovenerologov pred nedavnim izvedlo 677 zdravniških pregledov znamenj z namenom zgodnjega odkrivanja in preprečevanja kožnega raka, strokovnjaki La Roche-Posay pa so na lokacijah nudili izobraževanje o pravilni zaščiti kože pred soncem. Pregledi so bili brezplačni.

Podatki Svetovne zdravstvene organizacije kažejo, da je maligni melanom razlog za kar eno tretjino vseh novih primerov raka, Za kožnim melanomom letno v Sloveniji zbolijo približno sedemsto oseb. Čeprav predstavlja zgolj tri odstotke vseh kožnih rakov, je ravno ta melanom tisti, ki povzroči

največ smrti. V svetu velja tudi za obliko raka, ki je najpogostejša v starostni skupini od 20 do 30 let in povzroči največ smrti med ženskami, starimi od 25 do 30 let.

V nedavnem projektu #SaveYourSkin je bilo zaznanih 29 primerov sumov na kožnega raka, kar lahko pomeni tudi 29 rešenih življenj. Največ primerov, kar 12, je bilo zaznanih v Kopru, kjer je bilo opravljeno 114 pregledov. Najmanjši odstotek problematičnih znamenj, 2,10 odstotka, je bil prepoznan med pacienti v Mariboru. V Kranju, kjer so pregledi potekali na Slovenskem trgu, pa so med 114 pregledanimi osebami odkrili 6 primerov sumov na kožnega raka, kar znaša 5,26 odstotka. Osebe, pri katerih so odkrili sum na kožnega raka, so bile napotene na nadaljnjo obravnavo. Sum na melanom lahko potrdi le histološka analiza.

Brezplačni pregledi kožnih znamenj na Slovenskem trgu v Kranju / Foto: Marko Pigac

Statistike kažejo, da je kožni rak ozdravljiv v 99 odstotkih primerov, če ga odkrijemo pravočasno. Če ga

ne opazimo in ne zdravimo, bo sčasoma zaseval v druge organe in žal povzročil smrt. Za zmanjšanje umrljivosti je

zato najpomembnejše njegovo zgodnje odkrivanje. Ravno zato Združenje slovenskih dermatovenerologov in

prof. dr. Igor Bartenjev poudarjata pomembnost rednega pregledovanja in samopregledovanja kožnih znamenj. »Zavedati se moramo, da je melanom tumor, katerega pojavnost narašča najhitreje med vsemi raki človeškega telesa. Po drugi strani pa je melanom, če ga odkrijemo pravočasno, povsem ozdravljiv. Pomembno je torej, da ga odkrijemo in zdravimo zgodaj, ko je še omejen na zgornje plasti kože. Vemo tudi, da se velika večina melanomov razvije v koži in koža je za pregledovanje zelo dostopna. Dermatološki pregled je torej temelj za pravočasno odkritje melanoma.«

Ob tem pa je treba poudariti tudi samopregledovanje, saj v razvitih družbah, kjer je ozaveščenost prebivalstva visoka, veliko število ljudi samo odkrije sumljivo spremembo na koži.

Vadba Dihamo z naravo na počitnicah

Po koncu šolskega leta je tudi vadba Dihamo z naravo do prvega septembra »odšla na počitnice«.

SUZANA P. KOVAČIČ

Vadbo Dihamo z naravo na dvajsetih lokacijah po Sloveniji organizira humanitarno društvo Šola zdravja. Mesečno so se v povprečju zbrali 66-krat. Zaradi sofinanciranja ministrstva za zdravje je vadba za vse generacije brezplačna, nadaljuje pa se po poletnih počitnicah prvega septembra.

Štiri mesece lani in štiri mesece letos so se udeleženci vadbe tudi na širšem Gorenjskem v Domžalah, Kamniku, Medvodah, Mojstrani, Preddvoru in Škofji Loki pod vodstvom usposobljenih prostovoljcev in strokovnjakov naučili preproste metode za umirjanje uma. »Za jesen si želimo, da bi se nam pridružilo še več udeležencev. Z vadbo Dihamo z naravo spoznavamo metode, ki nam pomagajo, da

se umirimo. Zaradi vsakodnevne stresa, ki je prisoten zadnje mesece, ko so se ukrepi zaradi covid-19 sprostil in se zdi, da vsi nadomeščamo zamujeno, potrebujemo na drugi strani naravo, umirjeno dihanje, čas zase. In to sodelovanje v vadbi Dihamo z naravo omogoča,« je povedala podpredsednica društva Šola zdravja in vodja projekta Dihamo z naravo Bernardka Krnc, tudi redna udeleženka vadb.

Vadbo na dvajsetih lokacijah organizira društvo Šola zdravja. / Foto: arhiv Dihamo z naravo

La Roche-Posay Anthelios UVMUNE 400 SPF 50+

Ali ste vedeli, da žarki, ki sodijo v spekter od 380 do 400 nanometrov, predstavljajo kar 30 % tistih, ki pridejo v stik z našo kožo? La Roche-Posay, znamka, ki jo priporoča 60.000 dermatologov po vsem svetu, je predstavila nov **Anthelios UVMUNE 400 SPF50+**, ki zagotavlja vrhunsko zaščito in ustvarja nevidno oviro za najbolj zahrbtno UVA-žarke, ki sodijo v prej omenjen majhen del spektra. Revolucionarna rešitev je zahtevala 10 let raziskav in več kot 65 kliničnih študij, izvedenih v sodelovanju z vrhunskimi medicinskimi in dermokozmetičnimi strokovnjaki. **Anthelios UVMUNE 400 SPF 50+** je trenutno v Sloveniji na voljo v dveh različicah, kot fluid in vlažilna krema z zaščitnim faktorjem SPF50+. S posebej zasnovano formulo, ki vsebuje **revolucionarni filter Mexoryl 400**, je Anthelios UVMUNE 400 SPF50+ primeren za vse tipe in fototipe kože ter ščiti pred temnimi madeži, ki jih povzročata sonce (tako imenovano fotostarjanje), hkrati pa zagotavlja zaščito pred najširšim spektrom sončne svetlobe. Skratka, prav ničesar UVMune uide!

Monologi za dobro družbo

V Galeriji Šivčeva hiša je na ogled pregledna razstava del akademskega slikarja in grafika Karla Plemenitaša z naslovom Monologi 1969–2019.

IGOR KAVČIČ

Radovljica – Galerija Šivčeva hiša bo poleti obiskovalce plemenitila v več pogledih. Pridih žlahtnega v sodobnem času dajejo galerijski prostori v častljivo stari hiši, v katerih naše doživljanje umetnosti plemenitijo razstavljeni likovna dela iz več kot polstoletnega ustvarjalnega opusa avtorja, katerega priimek Plemenitaš nam pove, da je nomen tudi omen. Akadamski slikar in grafik, dolgoletni profesor risanja in keramike na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani – upokojil se je lani – se predstavlja s pregledno razstavo, ki ji v naslovu zapiše z Monologi 1969–2019.

»Pri likovnem ustvarjanju me je vedno zanimalo predvsem, kako se jaz sam intimno s svojimi lastnimi občutki odzivam na naravo, pokrajino, gore, naravne pojave, kot so nevihta, mavrica, letni časi, ali pa moj pogled

Karel Plemenitaš je bil zelo priljubljen profesor na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo, kar dokazuje njegove nekdanje učenke, ki so prišle na odprtje razstave. / Foto: Igor Kavčič

na ljudi. Gre za moje osebne monologe z likovnim, ki so rdeča nit del, s katerimi se tu predstavljam,« ob naslovu razstave razmišlja umetnik. Da Karla Plemenitaša

lahko doživljamo kot samosvojega in prepoznavnega likovnega ustvarjalca, je povedala kustosinja Galerije Šivčeva hiša Barbara Boltar: »V svojem likovnem

opusu ohranja nekaj stalnic, med katerimi sta tudi doslednost v individualnem pristopu k raznolikim likovnim izzivom in odmaknjenost od aktualnih umetnostnih

trendov sodobnega časa.« Pri tem se enako poglobljeno posveča sliki, risbi, grafiki in keramiki.

Grafika, risba in keramika

V prvem prostoru nas pričakajo grafična dela, predvsem v tehniki jedkanice in akvatinte, nato se spustimo v del galerije, kjer so na ogled risbe in razni osnutki za kasnejša dela iz avtorjevega zgodnjega obdobja, v zadnji sobi pa nas Plemenitaš preseneti in hkrati navduši z deli v keramiki. »Prostor v Šivčevi hiši – kot tudi sicer Radovljica – je izjemen. Galerijo sem si večkrat predhodno ogledal, da bi se lažje odločil, v kateri prostor postaviti posamezno serijo del, da bi razstava delovala kot celota. V srednji prostor sem namenoma umestil risbe, prve s konca šestdesetih let – takrat sem zaključeval osnovno šolo –, ki so nekako izhodišče te razstave. Tu je začetek moje umetniške poti, po kateri še vedno hodim,« pojasnjuje sogovornik; da je v prvi prostor postavil grafike na papirju, saj tu nekako zadihajo. »Prostor je odprt, določen z dvema stebrom. In namenoma sem med ta dva stebra postavil kiparsko delo, pravzaprav grafiko, ki sem jo zgibal na tak način,

da je postala tridimenzionalni volumen in se namenoma v tem prostoru spogleduje z grafikami, mojimi letnimi časi in krajinami.«

V grafiki in keramiki se je Karel Plemenitaš izpopolnjeval tudi v Oslu na Norveškem, po vrnitvi v Slovenijo pa se je zaposlil na takratni Srednji šoli za oblikovanje, kjer je v svet umetnosti pomagal mnogim generacijam danes pomembnih slovenskih umetnikov. »Tako grafika kot keramika sta enigmatični. Pri prvi ne veš, kaj natančno si naredil na plošči, dokler je ne natisneš; pri drugi ne veš, kaj bo nastalo, dokler keramika ne pride iz peči. Zanimajo me neustaljene poti keramike in grafike, zato se ne determiniram niti kot grafik niti kot keramik, ampak sem likovnik, ki uporablja določene medije z osnovno mislijo ali pa željo, da bi z neko lastno likovno izkušnjo in ob sporočilnosti, ki jo želim doseči, materialu dal neko čarobnost.«

Ob razstavi je izšel tudi ličen katalog z reprodukcijami in besedili Barbare Boltar, Milčka Komelja in Brede Škrjanec. Vsi umetnostni zgodovinarji bodo skupaj s Karlom Plemenitašem konec avgusta v Šivčevi hiši pripravili vodstvo po razstavi.

Gorenjski oktet očaral Švico

Gorenjski oktet se je zadnji junijski konec tedna udeležil šestega mednarodnega srečanja moških zborov Vallée de Joux v Švici.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Ena najkvalitetnejših gorenjskih malih vokalnih zasedb Gorenjski oktet je letošnjo pomlad začela delavno. Pripravljali so koncertni cikl z naslovom Življenja krog, v katerega so vključili nabor pesmi, tako ljudskih kot umetnih, ki tematsko zaokrožajo naše zemeljsko bivanje od rojstva do smrti. V juniju je oktet program že zapel na treh pripravljanih koncertih, saj so se pevci, ki delujejo pod umetniškim vodstvom Eve Jelenc Drozg, zadnji konec tedna odpravili na gostovanje v Švico, kjer so nastopili na šestem mednarodnem srečanju moških zborov (Rencontres internationales de Choeurs d'hommes de la Vallée de Joux). Slovensko pesem so predstavili v odlični družbi zborov oziroma sestavov In Sacris iz Bolgarije, italijanskega Coro della SAT, baskovskega zbora Biotz Alai Abesbatza, švicarskega La Schola de Sion in zbora gostitelja Chorale du Brassus.

Oktet, ki ga sestavljajo Martin Kovačič, Jože Tišler (prvi tenor), Marko Sušnik, Aleš Leben (drugi tenor),

Tomaž Debeljak, Andres Jose Arnšek (bariton) in Job Tišler ter Boštjan Jordan (bas), se je na prvem koncertu skupaj z drugimi sestavi predstavil v krajšem 15-minutnem programu, na dveh samostojnih koncertih pa so izvedli zaokrožen program Življenja krog. »K čustvenemu odzivu poslušalcev so zagotovo pripomogli odlični prevodi vseh skladb, s katerimi sta jih napovedovalca popeljala skozi program,« se spominja basist Boštjan Jordan in ob tem dodaja: »Posebej nas veseli, da je občinstvo s posebno naklonjenostjo sprejelo skladbe mlajše generacije slovenskih skladateljev.« Zapeli so nam dobro znano Naša četica koraka Janeza Bitenca v priredbi Barbare Grahovčič, pevci pa so še posebej ponosni na skladbi, napisani prav za oktet. Tu sta zagotovo še občutena priredba ljudske Oblaki so rdeči Andreja Makorja in uglasbitev pesmi Ferija Lainščka Breza izpod peresa Tineta Beca. »Teško bi se kateri od pevcev, pa imamo vsi za seboj dolgo pevsko 'kilometrino', spomnil toplejšega sprejema, polnejših dvoran in temperamentnejše

publike na štirih koncertih, kot smo jih doživeli tokrat v Švici,« še dodaja Jordan.

Da je bilo gostovanje z Gorenjskim oktetom v Švici ob tem, da že vso svojo odraslo dobo z zbori muzicira doma in po svetu, se udeležuje tekmovanj in turnej, zanjo eden izmed najboljših dogodkov, ki jih je doživela, dodaja tudi Eva Jelenc Drozg. »Najbolj me je presenetil odnos občinstva. V prvi vrsti množice, ki so poslušale dogodke, saj je bilo na posameznih koncertih tudi po petsto ljudi. Seveda se me je dotaknilo tudi navdušenje, ki so ga navzoči pokazali nad povsem slovenskim programom. Stojče ovacije na koncu enournega koncerta nikogar izmed nas niso pustile ravnodušnega. Verjetno ni treba posebej omenjati, da tak odziv da nov zanos za nadaljnje delo, pa tudi za došččenje je vloženi trud.«

Oktet je povabilo na festival prejel že v letu 2019, a je bil ta zaradi epidemije izveden šele zdaj. Sogovornica poudarja, da je bilo to za pevce pozitivno, saj so imeli več časa za pripravo. »Pevci so v tem obdobju lahko precej napredovali kot

Gorenjski oktet je navdušil občinstvo v Švici, to pa s svojim odzivom tudi Gorenjski oktet. / Foto: Luka Dakskobler

posamezniki in kot skupina, navadili so se na moj način dela, program je postal bolj domač in nekatere pesmi so medtem dozorele.«

Vrhunec festivala je bil, ko je okrog sto moških grl združilo moči v zbor, ki je z orkestrom Simfonieta de Lousanev pod taktirko umetniške vodje festivala Stanislave Nankove izvedel nekatere popularne skladbe opernih zborov. Zazveneli so zbori iz Mozartove Čarobne piščali,

Bellinijeve Norme, Verdijevega Rigoletta in Gounodovega Fausta.

»Gostovanje v Švici je bilo tudi prijetno z družabnega vidika, saj so bili dnevi polni druženja, smeha, petja, pogovorov, stkali smo nove prijateljske vezi in samo želim si, da bi v prihodnje gradili na izkušnjah tega gostovanja,« je še dodala ženska moč okteta. Oktet bo jeseni še nekajkrat predstavil program iz Švice, oktobra bodo

nastopili kot del projekta, ki bo potekal v okviru Glasbenega abonmaja v Kropi, dobili pa so tudi že nekaj povabil za bogatitev kulturnega programa na prireditvah po Gorenjski. Kar se tiče programa, trenutno intenzivno iščem manj znane skladbe slovenske pevske zakladnice, saj je eden izmed naših ciljev tudi najti in kar se da dobro naštudirati skladbe z Gorenjsko, planinami ...«

PLANINSKI IZLET: STRILEŽ (1372 M N. M.) IN VIŠEVICA (1428 M N. M.)

Vzhod–zahod

Vzhodni in zahodni Strilež. Greben, ki poteka v tej smeri. Če je Strilež zaradi gostega bukovega gozda manj razgleden, je Viševica z razgledom bolj radodarna. Najlepši razglednik Gorskega kotarja.

JELENA JUSTIN

Že tretji teden zapored raziskujemo vrhove Gorskega kotarja, za katerega so Rimljani pravili, da je vražji vrt. Zakaj tako poimenovanje, nisem odkrila nikjer, morda zato, ker je teritorij skrivnosten, gozdnat in poln zanimivih naravnih danosti, ki ga odlikujejo in delajo izjemnega. Danes se bomo povzpeli na vzhodni in zahodni Strilež ter na Viševico. Naredili bomo lepo krožno turo, na kateri nam pa nekaj hoje po makadamski cesti ne uide. Tako pač tukaj je!

Izhodišče za naš vzpon je pri Vagabundini kolibi na Ravnah. Čez mejni prehod Jelšane in po avtocesti mimo Reke. Avtocesto zapustimo

na izvozu Vrata, kjer nadaljujemo desno v smeri Fužin. Približno 16 kilometrov vozimo v smeri proti Novemu Vinodolskemu, skozi Lič, do planinskega doma Vagabundina koliba. Od doma nadaljujemo po cesti naravnost, okoli 200 metrov, ko nas smerokaz "Strilež, 2.30 ure" usmeri levo na asfaltirano cesto, ki ji skozi naselje vikendov sledimo približno dva kilometra. Na razpotju se pojavi ponoven smerokaz, ki nas usmeri levo na makadamsko pot. Cesta se blago vzpenja in po približno desetih minutah pridemo na novo razpotje, kjer zavijemo levo. Vsa razpotja so odlično označena. Sledi razpotje, kjer zavijemo desno, in tukaj se nam tudi

pokaže lep pogled na Strilež. Makadamska pot se kmalu spremeni v planinsko pot, tako, ki je v pravi užitek. Celotna pot je odlično markirana. Steza se začne zmereno vzpenjati in v zadnjem delu postane precej strma, a je lepo speljana, tako da nimamo občutka, da premagujemo strmino. Vzhodni vrh Strileža, 1372 m n. n., ima vpisno skrinjico in tudi razgled. Panorama je čudovita: otoki Rab, Krk, Cres, severni del Velebita in v neposredni bližini, tik nad Vagabundino kolibo še Zagradski vrh, vidijo se tudi Bijeje in Samarske stijene ter Bjelolasica, ki smo jo že obiskali. Pred nami se razprostire tudi kraj Ravne in Ličko polje. Sledimo grebenu, dosežemo še zahodni vrh Strileža, 1382 m n. n., skritega v gostem bukovem gozdu, ki je tukaj res izreden.

V zahodnega Strileža se čez travnato pobočje začnemo spuščati. Tukaj je potrebna nekaj pozornosti, sploh ko je trava višja, saj pot zavija v levo pod Viševico in nas pripelje na razpotje poti, kjer nadaljujemo naravnost, proti vrhu. Zmeren vzpon skozi bukov gozd pridobiva strmino in je najbolj strm tik pod vrhom, ko nas pripelje na razgleden greben ter naprej do samega vrha. Viševica je izjemen razglednik, saj je postavljen v sredino med

Viševica je eden najlepših razglednikov Gorskega kotarja. / Foto: Jelena Justin

Ko zapustimo makadamsko cesto, se vzpon prelevi v uživaško planinsko stezo. / Foto: Jelena Justin

Vrh Strileža, 1372 m n. m. / Foto: Jelena Justin

Velebit, Bjelolasico, Risnjak, Snježnik in Učko. Zeleni amfiteater! Kakšen razgled! Vrh ima vpisno skrinjico in žig.

Z vrha sestopimo do sedla med Striležem in Viševico, potem pa nadaljujemo naravnost v smeri

Vagabundine kolibe. Pozorni bodimo na markaciji, ampak pot je dobro označena in ni nobenih težav, da bi se izgubili. Ko po makadamski cesti pridemo do glavne ceste, ki je asfaltirana, zavijemo levo in smo v nadaljnjem kilometru pri

planinskem domu, kjer imajo odlično hrano, ki je v teh koncih nekaj posebnega.

Nadmorska višina:
maks. 1428 m n. m.
Višinska razlika: 830 m
Trajanje: 5–6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Po kvarnerskih otokih, 4. del

GREGA FLAJNIK

Po kratki plovbi smo pristali v majhni luki Tovarnele, od koder smo se povzpeli približno sto metrov visoko do mesta Lun. Od tam vodi cesta po ozkem in dvajset kilometrov dolgem polotoku z istim imenom. Na poti so nas spremljali nasadi oljk. Pravijo, da tod raste več kot 1500 oljk ter da so nekatere stare tudi do dva tisoč let. Po blagih klancih smo z lahkoto prikolesarili do Novalje. Med počitkom ob plaži smo ugotavljali, kako se je mesto Novalja razvilo. Še pred nekaj leti je bilo v njem le nekaj hiš, sedaj so zgrajena cela apartmajnska naselja in bloki.

Do našega cilja v mestecu Mandre nas je čakalo še 15 kilometrov kolesarjenja. Edina pot do tam je speljana po glavni cesti proti Zadru. Kolesarjenje po glavnih

cestah je vedno stresno, saj nikdar ne veš, kdaj bo mimo pripeljal kakšen manj pozoren voznik. Na srečo v tem letnem času in med tednom ni veliko prometa. Franci, ki v Novalji pogosto letuje, mi je povedal, da v glavni turistični sezoni kolesarjenje po glavni cesti sploh ni možno. »Včasih se je dalo kolesariti vsaj zgodaj zjutraj, a odkar so v bližini zgradili plažo Zrće, znano zabavišče za mlade, je jutranje pritskanje pedal še nevarnejše. Takrat se namreč mladi vračajo z zabave in na cesti srečaš vse mogoče. Pogosto so mladi kričali name, ko so se z avtom peljali z zabave,« mi je zaupal Franci.

Ko smo zapeljali z glavne ceste, sem si kar malo oddahnil. A utrujenost tega dne se je že kazala in takrat je možnost za padce največja.

Po polotoku Lun je speljana široka cesta. / Foto: Grega Flajnik

Na majhnem, a strmem klancu nekaj kilometrov pred ciljem sta se dve kolesarki zapletli in Majda je padla in se udarila v kolk. Ob takih trenutkih je največja dilema, kaj storiti s

ponesrečenim. Majda je sicer trpežna ženska in ne pokaže bolečine, a opazili smo, da težko hodi, kaj šele, da bi kolesarila. K sreči so bili v bližnji hiši dobri ljudje in so Majdo z avtom prepeljali do

barke. Skupaj smo se odločili, da čez noč počije in zjutraj se odločimo, kako naprej. Bolečina je zjutraj nekoliko popustila, zato smo se odločili, da odplujemo do Lošinja, kjer bi poiskali zdravnika, če bi bilo potrebno.

Med plovbo nam je barba Ivo, najstarejši in najbolj izkušen član posadke ter nekdanji lastnik barke, razlagal, da je Kneža, s katero potujemo, stara 130 let in je bila zgrajena kot tovorna ladja, ki je vozila tovor med jadranskimi otoki. Ko so med otoki začeli voziti trajekti, so tovarne ladje izgubile delo. Mnoge od njih so takrat spremenili v turistične potniške ladje. Barka Kneža je bila med večjimi in najzanimivejšimi, kar smo spoznali tudi mi. A o tem morda naslednjik.

GLASOVA KOLESARJENJA

Ločani že sestavljajo ekipo

Škofjeloški košarkarji, ekipa LTH Castings, ki si je v pretekli sezoni z naslovom prvaka med drugoligaši znova izborila mesto med slovensko košarkarsko elito, že sestavlja moštvo za novo sezono.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Prvi, ki je obljubil nadaljnjo zvestobo klubu, je bil kapetan Luka Grum. »Zelo sem vesel, da smo našli skupni jezik in da še eno sezono ostajam v klubu, kjer se počutim zares dobro,« je ob podpisu nove enoletne pogodbe povedal Luka Grum, ki je v zadnji sezoni s 30 leti veljal za najizkušenejšega košarkarja v vrstah LTH Castings. Nase je še posebej opozoril v drugi polovici rednega dela minule sezone, ko je na kar desetih od dvanajstih tekem dosegel 14 točk ali več. S povprečjem 12,3 dosežene točke na tekmo je bil sicer drugi najboljši strelec ekipe, takoj za Anžetom Zdolškom (12,7). »Vesel sem se novih izzivov, ki nas čakajo v Ligi Nova KBM. Mislim, da bomo z delom in pristopom, ki nas je krasil v prejšnji sezoni, trd oreh tekme-cem,« je tudi povedal Grum.

Zvestobo klubu je že obljubil tudi 27-letni Dominik Vršnik, ki je zagotovo

Novi košarkarski prvligaši že sestavljajo moštvo, v ekipi pa bo še vedno igral Luka Grum, ki ostaja kapetan LTH Castings. / Foto: Igor Martinšek

eden najzaslužnejših, da so se Škofjeločani po petih sezonah, ki so jih preživeli med drugoligaši, vrnili med slovensko košarkarsko elito. »Vesel sem, da se nam je v lanski sezoni uspelo vrniti v prvo ligo, kjer je škofjeloškemu klubu tudi mesto,«

je povedal Vršnik in dodal: »Pogoji za delo so tu odlični, zato ne dvomim, da smo lahko tudi v prihajajoči sezoni zelo nevaren nasprotnik vsakemu tekmeču.«

Kot tudi sporočajo iz škofjeloškega košarkarskega kolektiva, bo v matičnem

klubu tudi v novi sezoni igral 29-letni Boris Bošnjak. Bošnjaku igranje v 1. slovenski košarkarski ligi ni tuje. Prvič je med elito debitiral že v sezoni 2008/2009, in to prav v dresu škofjeloškega kluba, katerega barve je branil v vseh mlajših selekcijah.

Rokometašem atraktivna skupina

Slovenska rokometna reprezentanca bo po posebnem povabilu vendarle nastopila na svetovnem prvenstvu, ki ga bosta januarja prihodnje leto gostili Poljska in Švedska.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Mednarodna rokometna zveza (IHF) je prejšnji teden našim rokometnašem dodelila posebno povabilo. »To je novo veliko priznanje slovenskemu rokometu. Ne gre zgolj za splošni tekmovalni pogled in s tem povezane pretekle dosežke, ko smo med drugim leta 2017 v Franciji osvojili bronasto kolajno, temveč tudi za to, da smo se v zadnjih letih na Rokometni zvezi Slovenije izkazali za izjemnega organizatorja prvenstev za mlajše starostne se-

žreb. V uvodnem krogu skupine B se bo v četrtek, 12. januarja, Slovenija v Katovicah pomerila s Savdsko Arabijo. Po dnevu premora bo sledil obračun s Poljsko, za konec prvega dela pa naše rokometnaše v ponedeljek, 16. januarja 2023, čaka še obračun s Francozi. V drugi del tekmovalja bodo napredovale tri najboljše reprezentance skupine. Slovenija, v primeru napredovanja v skupini, nato v Krakovu čakajo tri dodatne tekme z najboljšo trojico skupine A. V četrtfinale bo napredovala najboljša dvojica vsake

Slovenski športniki, ki nastopajo na sredozemskih igrah v Oranu, so do včeraj osvojili šestnajst medalj, žal pa so okužbe s koronavirusom preprečile nadaljnje tekme naši rokometni reprezentanci. V ekipi so namreč imeli sedem pozitivnih primerov, zato so bile sredozemske igre za naše fante konec tedna predčasno zaključene.

lekcije. To bomo nadaljevali tudi v prihodnje,« je poudaril predsednik Rokometne zveze Slovenije Franjo Bobinac. Poleg Slovenije je drugo vabilo prejela Nizozemska. Minulo soboto so že opravili

izmed štirih skupin drugega dela. »Skupina je zagotovo atraktivna, na tekmah bo treba pokazati največ, česar smo sposobni,« je po žrebu povedal selektor Uroš Zorman.

Maraton je odločil ciljni sprint

O zmagovalcu Maratona Alpe Scott, ki velja za najzahtevnejši maraton pri nas, je tokrat odločal ciljni sprint, hitrejši pa je bil Matic Grošelj.

VILMA STANOVNIK

Kamnik – Kolesarji in kolesarke iz kar štirinajstih držav so bili minulo nedeljo v starem delu Kamnika na startu 15. Maratona Alpe Scott. Zbralo se jih je skoraj petsto, pred njimi pa je bila 130 kilometrov dolga trasa okoli Alp s tremi prelazi: Jezerskim vrhom, Pavličevim sedlom in Črničevem.

Na koncu je o zmagovalcu odločal ciljni sprint. Tadej Sedar, lanski zmagovalac, in Matic Grošelj sta si že na spustu s Pavličevega sedla zagotovila prednost, ki je zadoščala vse do cilja. V zadnjih metrih je

Sončno vreme je poskrbelo tudi za čudovite razglede. / Foto: Miha Jarm

bil močnejši Grošelj, ki je zmagal s časom 3;29:44. »Po dolgem času sem spet

zmagal in zelo sem zadovoljen. Tudi vročina mi ni delala težav. Pohvala gre tudi

organizatorjem,« je na cilju povedal Matic Grošelj, nekdanji član kontinentalne ekipe Ljubljana Gusto Santic. Tretji v absolutni konkurenci je bil Gašper Berlot (ŠD Vitalgo.si).

Med ženskami je bila najhitrejša Eva Zorman, ki je v cilj pripeljala s časom 3;49:32. »Bilo je vroče, ampak fino,« je povedala Zormanova. Kot je dodala, je začela bolj previdno, na vzponu na Pavličevo sedlo pa je prehitela konkurentke. Druga v ženski konkurenci je bila Martina Erjavec (KD Obala), tretja pa Polona Itkin (Retro Sanksen Cykleklubb).

Odbojka na mivki znova v Kranju

VILMA STANOVNIK

Kranj – Najboljši slovenski odbojkarji in odbojkarice na mivki se bodo za naslove državnih prvakov zopet pomerili v Kranju. Prvenstvo bo tokrat potekalo malce drugače, saj so se kranjski

organizatorji odločili, da bo tekmovalje trajalo tri dni. Tako se bodo obračuni najboljših slovenskih dvojic s kvalifikacijskimi dvoboji začeli v četrtek, 21. julija. Naslednji dan, v petek, se bo v boju za državni naslov skupno podalo po 12 moških in ženskih

dvojic, ki se bodo med seboj merile po sistemu dvojne eliminacije, kar je še ena novost. Finalne tekme bodo nato v soboto, 23. julija.

Prizorišče tekmovalja bo naravni amfiteater za odbojko na mivki, ki ga organizatorji iz OK Triglav zadnja

leta pripravljajo na parkirišču Stara Sava.

Naj spomnimo, da sta se lani naslova državnih prvakinj veselili Tjaša Kotnik in Tajda Lovšin, pri moških pa sta zlato odličje osvojila Črtomir Bošnjak in Danijel Pokeršnik.

Dve zmagi slovenskih košarkarjev

Kranj – Slovenska moška košarkarska reprezentanca je minuli konec tedna odigrala dve pomembni tekmi za nastop na svetovnem prvenstvu. Pravi praznik košarke je bil v četrtek zvečer v dvorani Stožice, kjer so izbranci selektorja Aleksandra Sekulića na krilih Gorana Dragiča in Luke Dončiča kar s 97 : 69 premagali izbrano vrsto Hrvaške. Sledila je nedeljska tekma v Stockholmu, naša reprezentanca pa je s 84 : 81 premagala izbrano vrsto Švedske. Tako se naši košarkarji v drugi del kvalifikacij podajajo s štirimi zmagami in dvema porazoma. Nadaljevanje kvalifikacij bo med 25. in 28. avgustom, našo reprezentanco pa čakajo obračuni s Estonijo, Nemčijo in Izraelom. Svetovno prvenstvo, ki bo na sporedu med 25. avgustom in 10. septembrom leta 2023, bodo gostili Indonezija (Džakarta), Japonska (Okinava) in Filipini (Manila).

V Kranjski Gori drugo leto tudi lisičke

Kranjska Gora – Tudi v novi sezoni svetovnega pokala v alpskem smučanju bosta v Sloveniji preizkušnji tako za moške kot za ženske. Potem ko je Maribor zaradi težav s snegom izpadel iz tekmovalnega koledarja, se bodo najboljše veleslalomistke sveta 7. in 8. januarja 2023 pomerile na dveh veleslalomskih tekmah v Kranjski Gori. Moško tekmovalje za Pokal Vitranc ni bilo postavljeno pod vprašaj in ostaja ena izmed tekmovalnih preizkušenj alpskih smučarjev – 62. Pokal Vitranc bo v Kranjski Gori 11. in 12. marca 2023.

Kolesarji iz Poljan na Stari vrh

Poljane nad Škofjo Loko – To nedeljo, 10. julija, s startom ob 10. uri ŠD Poljane nad Škofjo Loko – kolesarska sekcija Indu Team že dvaindvajsetič zapored pripravljajo kolesarsko dirko iz Poljan na Stari vrh. Leteči start bo pred kmetijsko zadrugo v Poljanah, cilj pa na Grebljici pod Starim vrhom. Dodatne informacije dobite pri Alešu (041 255 681) ali na spletni strani ŠD Poljane <http://www.sdpoljane.si>.

Za krompir letos težko leto

Letos bo zaradi suše pridelek zgodnjega in poznega krompirja manjši od pričakovanega.

CVETO ZAPLOTNIK

Lahovče – Kmetijski inštitut Slovenije (KIS) je predzadnji junijski torek pripravil Dan krompirja. Na polju v Lahovčah je predstavil selekcijski in poskusni nasad krompirja, nove KIS-ove sorte in križance ter program žlahtnjenja, na ekološkem poskusnem polju v Jabljah pa ekološki program žlahtnjenja, načine zatiranja koloradskega hrošča, ekološki sortni poskus, ki poteka v okviru projekta Ecobreed, in ciljni

raziskovalni program Pre-skušanje ekoloških sort.

Pridelovalni pogoji odvisni od padavin

Kot je dejal specialist za krompir dr. Peter Dolničar, sicer predstojnik oddelka za poljedelstvo, vrtnarstvo, genetiko in žlahtnjenje v KIS, so letos pogoji pridelovanja krompirja v Sloveniji zelo različni in odvisni predvsem od količine padavin na posameznem območju. Pridelovalci so večino krompirja posadili v optimalnem času, to

je ob koncu marca in v prvi polovici aprila, ko je bilo vreme za sajenje dokaj ugodno. Ker je bilo v času vznika precej hladno, je vznik trajal skoraj en mesec ali še več. Sledilo je suho obdobje, ki še kar traja. To še posebej velja za Gorenjsko, kjer je letos padlo od ene tretjine do ene polovice padavin dolgoletnega povprečja.

Rast krompirja se je ustavila

»Če po vzniku ni premo-kro, je to sicer v redu, saj

krompir zato, ker išče vodo, razvije nekoliko globlje korenine. To je tudi razlog, da krompir letos za razliko od lani, ko je razvil plitve korenine, nekoliko bolje prenaša vročino,« je dejal dr. Dolničar in dodal, da zdaj, ko so temperature višje od trideset stopinj in ni dežja, krompir že močno občuti posledice suše, še zlasti na lažjih tleh. Rast krompirja se je bolj ali manj ustavila.

Zgodnje sorte krompirja so zaradi suše povprečno razvile manj gomoljev, a bodo ti debelejši. Ker ni bilo vzdolžne rasti, bodo gomolji tudi bolj okrogli. Pridelek bo povprečen, pri pridelovalcih, ki so nekoliko kasnili s sajenjem, bo bistveno manjši, lahko tudi do polovice. Tudi pozne sorte so v sušnih razmerah razvile manj gomoljev. Sorte, ki imajo običajno od deset do dvanajst gomoljev, jih imajo letos od osem do deset. »To sicer še ni tako problematično, je pa problem, da je suša rast zaustavila, gomolji pa so še dokaj drobni. Če bo kaj padavin, bo krompir normalno rasel naprej, ob novem dežju pa lahko pride

Dr. Peter Dolničar / Foto: Cveto Zaplotnik

tudi do ponovnega izraščanja in nastavljanja novih gomoljev, kar ima za posledico veliko drobnih gomoljev,« je dejal dr. Dolničar in dodal: »Kot kaže zdaj, bo tudi pridelek poznega krompirja manjši od pričakovanega.«

Naložbe v namakanje pametna odločitev

Letos se je spet pokazalo, kako pametno so storili tisti, ki so investirali v ure-ditev namakanja krompirjevih nasadov. Takih kmetov ni veliko. »Pomembno je, da je namakanje redno. Nekateri mislijo, da je dobro, če potlej, ko je že močna suša, enkrat ali dvakrat močno namočijo nasade. S tem lahko naredijo samo škodo, saj lahko pride do pokanja

gomoljev in do ponovne rasti,« je dejal dr. Dolničar.

Hujše plesni še ni bilo

Kar zadeva boleznin škodljivce, se sem ter tja pojavlja črna listna pegavost. Plesni zaradi suše za zdaj v večjem obsegu še ni bilo, pojavila se bo kasneje, ko bo dež, a bo še bolj nevarna, saj takrat pridelovalci že nekoliko opustijo škropljenje. Kot je dejal dr. Dolničar, se je hrošč tudi pojavil, pridelovalci pravijo, da so ga morali škropiti dvakrat ali celo trikrat. Nekateri ga vedno škropijo z istim insekticidom, a to ni dobro, ker je izjemno prilagodljiv in je nevarno, da postane odporen proti insekticidu. »Pridelovalcem svetujemo, da menjajo različne insekticide.«

Ogled selekcijskih in poskusnih nasadov krompirja na poskusnem polju KIS-a v Lahovčah / Foto: Cveto Zaplotnik

Kako obdelati strme travnike

Društvo podeželske mladine Zgornjesavske doline je junija pripravilo praktični prikaz obdelave strmega travnika z gorsko mehanizacijo, ki jo izdelujejo v podjetju Lavrih v Poljanski dolini.

CVETO ZAPLOTNIK

Mojstrana – Kot je dejal direktor podjetja Rok Gartner, je tudi sam član društva podeželske mladine, vendar v Škofji Loki, a ko so mladi iz Zgornjesavske doline izrazili interes za predstavitev mehanizacije na njihovem območju, so bili v podjetju takoj za to. Na strmem Mitharjevem travniku med Dovjim in Mojstrano so predstavili košnjo z gorsko kosilnico ter spravilo z gorskim

pobiralnim zgrabljalnikom, predstavili pa so tudi tračni obračalnik in nova izdelka – 3200-litrsko cisterno s topom za gnojenje strmin in 6250-litrsko cisterno, ki nima samo vseh lastnosti cisterne, ampak ima tudi sistem za nizek izpust gnojnice z delovno širino devet metrov. »Ta sistem smo razvili za potrebe švicarskega trga,« je dejal Rok Gantar in dodal, da je sistem možno odpeti s cisterne in ga priključiti na gorski traktor. Na vprašanje,

Rok Gartner / Foto: Cveto Zaplotnik

kako strme površine je možno obdelovati z njihovo mehanizacijo, je Rok Gantar odvrnil, da to ni odvisno samo od naklona, ampak tudi od kvalitete tal ter od delavca, ki dela s strojem.

Gantar je kot samostojni podjetnik že pred štirimi leti začel razvijati in izdelovati gorsko kmetijsko mehanizacijo na domači kmetiji Lavrih na Srednjem Brdu, potlej je s. p. preoblikoval v podjetje – družbo z omejeno odgovornostjo. V njihovem proizvodnem programu so glavni

izdelki pobiralni zgrabljalniki in tračni obračalniki, v kratkem pa bodo v redno proizvodnjo uvrstili tudi gorske cisterne, ki so jih tudi predstavili v Mojstrani. Od deset do petnajst odstotkov izdelkov prodajo v Sloveniji, preostale v Avstrijo, Švico, Nemčijo, Francijo in Italijo, prve korake so naredili tudi na trg Norveške in Švedske. Zaposlujejo dvanajst sodelavcev, za zdaj imajo proizvodne prostore še na Srednjem Brdu, a so letos kupili v dolini opuščeno kmetijo, kjer pa so že začeli gradnjo novih poslovnih prostorov.

Kmetijski stroji za delo v hribovskih razmerah so dražji od tistih za delo v ravnini. »To je razumljivo. Takšni stroji so bolj specialni, tudi serije so manjše,« je dejal Rok Gantar in poudaril, da je njihov glavni cilj razviti stroje – robote, ki bodo v strmini omogočali košnjo in spravilo krme brez navzočnosti človeka. Delo s takšnimi stroji bo bolj udobno in tudi bolj varno.

Finančna pomoč kmetom in odkup pšenice

1. stran

Država bo za pomoč kmetijstvu in ribištvu namenila skupno 22,4 milijona evrov, od tega največ, 15 milijonov evrov, za sofinanciranje nakupa kmetijskega reprodukcijskega materiala. Do pomoči bodo upravičena vsa kmetijska gospodarstva, ki so leto oddala zbirno vlogo, a ker gre za državno pomoč, bo ukrep morala odobriti tudi Evropska komisija.

Nekaj več kot 5,2 milijona evrov bosta Evropska unija in slovenska država namenili za pomoč kmetom pri prireji mleka. Po izračunih ministrstva bo do pomoči upravičenih okrog štiri tisoč kmetij, podpora pa bo znašala okrog šestdeset evrov na kravo. Kmetijska gospodarstva bodo vlogo za dodelitev pomoči lahko oddala na agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja v času od 11. do 25. julija, denar pa naj bi predvidoma dobila do konca septembra.

Da bi kmetijskim gospodarstvom ublažili naraščanje stroškov zaradi visokih cen

energije in energentov, jim bo država za obdobje dveh mesecev namenila finančno nadomestilo v znesku 0,2 evra za liter goriva, pri tem pa bo najnižji znesek pomoči znašal 40 evrov. Nadomestila bodo deležne fizične in pravne osebe, ki so bile lani upravičene do vračila trošarine za gorivo za pogon kmetijske mehanizacije. Ker gre za državno pomoč, bo ukrep morala odobriti tudi Evropska komisija.

V okviru Evropskega kmetijskega sklada bodo namenili začasno podporo kmetijam ter malim in srednjim podjetjem, ki se ukvarjajo s predelavo, trženjem in razvojem kmetijskih proizvodov.

Vlada se je odločila tudi za javno naročilo, v okviru katerega bodo pri trgovcih izvedli primerjavo maloprodajnih cen živil iz izbrane košarice za obdobje šestih mesecev ter primerjavo maloprodajnih cen živil iz izbrane košarice pri trgovcih iz sosednjih držav. Ministrstvo bo podatke o cenah uporabilo za interen analize ter za potrebe morebitnih nadaljnjih ukrepov.

S kosilnico po strmem Mitharjevem bregu / Foto: Cveto Zaplotnik

Gasilci evakuirali devetnajst oseb

SIMON ŠUBIC

Srednja vas v Bohinju – V Srednji vasi v Bohinju je v ponedeljek kmalu po polnoči zagorelo ostrešje stanovanjsko-apartmajске hiše. Pogasili so ga operativni gasilci prostovoljnih gasilskih društev Bohinjska Bistrica, Srednja vas v Bohinju, Bohinjska Češnjica in Savica-Polje, ki so še pred tem iz objekta evakuirali devetnajst oseb. Na

koncu intervencije so poškodovano ostrešje prekrili s ponjavo na površini okoli deset kvadratnih metrov, prezračili prostore in izmerili prisotnost nevarnih plinov. S Policijske uprave Kranj so sporočili, da je po njihovih ugotovitvah zagorelo pri dimniku, ki je bil v uporabi, ogenj pa se je od tam razširil večinoma na ostrešje. V dogodku se ni poškodoval nihče, nastala pa je večja gnotna škoda.

Zagorelo je pri dimniku. / Foto: PGD Bohinjska Bistrica/Facebook

Razglasili veliko požarno ogroženost

Kranj – Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje je v petek razglasila veliko požarno ogroženost naravnega okolja na območju celotne države. Od petka je tako v naravnem okolju poleg požiganja in odmetavanja gorečih ali drugih predmetov ali snovi, ki lahko povzročijo požar, prepovedano tudi kuriti, požigati na območjih ob infrastrukturnih objektih, kuriti kresove, izven pozidanih površin uporabljati predmete, naprave ali izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar, ter izvajati ognjemete. Poostren nadzor v času razglasitve velike požarne ogroženosti izvajata inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter policija.

Skoraj vsak drugi umrli voznik ni bil pripasan

Podatki razkrivajo, da je stopnja uporabe varnostnega pasu do sredine junija letos pri umrlih voznikih avtomobilov znašala zgolj šestinpetdeset odstotkov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Uporaba varnostnega pasu še vedno ni v zavesti vsakega voznika in potnika v vozilu, kažejo zadnji podatki policije, ki je v prvi polovici leta ugotovila že okoli 22.400 kršitev neuporabe varnostnega pasu, v celotnem lanskem letu pa okoli 54 tisoč. Kot ob tem poudarjajo v Agenciji za varnost cestnega prometa (AVP), je še posebej skrb vzbujajoče, da so policisti v prvih šestih mesecih ugotovili kar 2407 kršitev, povezanih z neuporabo zadrževalnih sistemov pri otrocih. V celotnem lanskem letu so ugotovili 5832 tovrstnih kršitev. »Otroci so najbolj izpostavljeni in že ob lažjih trkih lahko utrpijo hujše posledice, zato je odgovornost vsakega odraslega voznika, da poskrbi za njihovo pripenjanje in varen prevoz!« so v AVP poudarili ob začetku druge letošnje nacionalne preventivne akcije Varnostni pas varuje vas, ki bo potekala do nedelje.

Uporaba varnostnega pasu je ne samo predpisana, ampak tudi nujni sestavni del varne vožnje, saj dokazano rešuje življenje. Dosledna uporaba varnostnega pasu namreč zmanjša

Dosledna uporaba varnostnega pasu zmanjša tveganje za smrt kar za polovico, skoraj za toliko se zmanjša tudi tveganje hudih poškodb. / Foto: Tina Dokl

tveganje za smrt kar za polovico, skoraj za toliko se zmanjša tveganje hudih poškodb in skoraj za četrtino tveganje nastanka lažjih poškodb tako pri voznikih kot pri sopotnikih. Podatki razkrivajo, da je stopnja uporabe varnostnega pasu do sredine junija letos pri umrlih voznikih avtomobilov znašala zgolj 56 odstotkov. Od šestnajst umrlih voznikov jih je torej le devet uporabljalo varnostni pas. Od 58 hudo poškodovanih voznikov osebnih vozil jih je

varnostni pas uporabljalo 78 odstotkov, pri lažje poškodovanih voznikih pa že občutno več – 92 odstotkov.

V aktualni preventivni akciji za dosledno uporabo varnostnega pasu bo AVP na različnih poletnih dogodkih voznikom razdeljevala preventivno gradivo, vsaka policijska uprava pa bo ta teden izvedla po en poostren nadzor. Policisti bodo sicer aktivnosti, povezane z akcijo, izvajali tudi ob rednem delu. Pri nadzoru bodo policisti ugotavljali tudi uporabo

naprav in opreme, ki ovirajo vidno ali slušno zaznavanje med vožnjo, so še napovedali.

Agencija in policija pozivata voznike, naj vedno in brez izgovorov poskrbijo za dosledno prijetost vseh potnikov na vsaki, tudi najkrajši poti. Ob tem še spomnimo, da morajo biti po novem med vožnjo v motornem vozilu v otroškem varnostnem sedežu prijeti otroci, nižji od 140 centimetrov (prej 150 centimetrov) ali lažji od 36 kilogramov.

Sopotnika vrglo na drugo stran avtoceste

Gorenjske ceste so v zadnjih dneh vzele tri človeška življenja: v Domžalah je umrl 72-letni kolesar, na avtocesti pri Šenčurju pa 59-letna voznica in 64-letni potnik v njenem vozilu. Za ogled kraja prometne nesreče na avtocesti in odstranjevanje njenih posledic so potrebovali okoli sedem ur, zato so predvsem v jutranji prometni konici nastali zastoji tudi na vzporednih cestah.

SIMON ŠUBIC

Šenčur, Domžale – Za nami je tragičen teden na gorenjskih cestah. V petek v zgodnjih jutranjih urah sta se na gorenjski avtocesti smrtno ponesrečila povzročiteljica prometne nesreče in potnik v njenem vozilu, v četrtek popoldne pa v Domžalah 72-letni kolesar, ki je med vožnjo po cesti od Gorjuš proti Domžalam po strmem klancu navzdol v ovinku zaradi neprilagojene hitrosti zapeljal s ceste in trčil v drevo. Trčenje je bilo tako silovito, da je kljub uporabi čelade umrl na kraju nesreče.

Smrtna prometna nesreča na gorenjski avtocesti se je v petek okoli 1. ure zjutraj

zgodila, ko je 59-letna voznica med vožnjo v smeri Ljubljane na avtocestnem odseku Kranj vzhod–Brnik silovito trčila v ograjo, ki ločuje smerni vozišči. Avtomobil se je ob tem prevrnil in kotalil, iz njega pa je na nasprotno smerno vozišče padel 64-letni potnik. Vanj je trčila voznica, ki je tedaj pravilno peljala v smeri Karavank. Okoliščine kažejo, da pokojni potnik ni uporabljal varnostnega pasu. Oba udeležena iz prvega avtomobila, gre za srbska državljana, sta na kraju nesreče umrla, odredili so obdukcijo. Druga voznica se v nesreči ni poškodovala, so ji pa policisti, kot smo izvedeli, ponudili psihosocialno pomoč.

Uradni vzrok nesreče je, da voznica ni vozila po sredini svojega voznega pasu, zato je trčila v odbojno ograjo na svoji levi strani. Zakaj, pa lahko policisti bolj kot ne le ugibajo. »Ena od okoliščin, ki jo ugotavljamo, pa jo bo verjetno zelo težko dokazati, je utrujenost, glede na to, kje sta voznica in potnik začela vožnjo,« je povedal Simon Sušanjski s Policijske uprave Kranj.

Zaradi ogleda kraja nesreče in odstranjevanja njenih posledic je bila gorenjska avtocesta na odseku Brnik–Kranj vzhod zaprta okoli sedem ur, vse do približno 8. ure, zato sta v jutranji konici nastali večkilometrski koloni v obeh smereh,

Nesreča na avtocesti je terjala dve življenji. / Foto: GARS Kranj

zastoji prometa pa so bili tudi na vzporednih cestah. To je marsikoga, ki se je na poti v službo znašel v

zastoj, ujezilo. Sušanjski je tako pojasnil razloge za dolgi ogled kraja prometne nesreče: »Šlo je za zelo obsežno

območje prometne nesreče, na začetku pa policisti niti niso vedeli, koliko oseb je bilo udeleženih, zato so svoj ogled opravljali tudi izven ograje avtoceste.«

Vodja gasilske intervencije Tomas Felkar iz Gasilsko reševalne službe Kranj, je dodal, da je bilo po njegovi oceni območje prometne nesreče dolgo skoraj 500 metrov na obeh straneh avtoceste. Poleg tega je bilo vozilo preminulih izrazito poškodovano, zato so morali gasilci po koncu policijskega ogleda opraviti še veliko t. i. servisnega dela. Na intervenciji je sicer sodelovalo deset gasilcev s petimi vozili, ker je nekaj ur potekala ponoči, so morali poskrbeti tudi za razsvetljavo.

razgovor

GG

ŽIVLJENJE V VASICI ZA HRIBOM

Dolenjščina, tradicionalna čokoladna potička, nenavadne prigode, ljubezenski zapleti in medsosedska tekmovalnost. Vse to lahko spremljate v drugi sezoni serije Za hribom, ki jo sicer predvajajo na Voyu. V njej nastopa tudi Gorenjec Gašper Markun.

Alenka Brun

Za devetimi gorami in devetimi vodami obstaja domišljajska vasica Za hribom – ali kot ji pravijo poznavalci: dolenski St. Moritz.

Simpatičnim prebivalcem vlada ambiciozni župan Karl Zabašnik (igra ga Jernej Kuntner), ki spretno krmari med svojo strastjo do ribolova in zahtevnimi županskimi posli.

V seriji spremljamo še Gašperja Markuna v vlogi županovega nečaka Lacija, v vlogi podžupanje Erike nastopa Karin Komljanec, lokalnega »frajerja«
Đura upodablja Robert Korošec. Potem so tu še gostilničarka Tereza Zalar (Tina Potočnik Vrhovnik), policist brez zapora Stanko Kavka (Franci Kek), lokalni veterinar (Ivo Ban), ki ne zdravi samo živali, in karizmatični župnik Bine Končar (Rok Kunaver). Za več prigod in zabavnih

prijetljajev skrbijo tudi županova žena Zdenka Hojc (Barbara Vidovič) in drugi liki, ki jih upodablja Saša Aleksandar Rajaković, Saša Klančnik in Jernej Čampelj.

Druga sezona serije Za hribom ima sicer deset delov, tako da se že približuje koncu, o tem, kako se v situacijski komediji znajde lik Gašperja Markuna, pa smo poklepetali s Tržičanom, ki je prvič opazneje opozoril nase pred štirimi leti v izjemno dobro sprejetem prvencu scenarista in režiserja Darka Štanteta z naslovom Posledice.

Kot smo omenili, Markun v seriji Za hribom nastopa v vlogi Lacija. »Lado Hojc, za prijatelje Laci, je vaščan, ki s svojo naivnostjo in zmedenostjo poskrbi za marsikatero prigodo v vasi. Je učiteljin sin in županov nečak. Zaposlen je na občini, kjer je županova leva roka. Do ušes je zaljubljen v gostilničarko Terezo, žal pa privlačnost ni obojestranska,«
pove. »Sam pa ga vidim kot lik, ki mu

Gašperja Markuna lahko v seriji Za hribom spremljamo v vlogi županovega nečaka Lacija. Župana igra Jernej Kuntner. / Foto: arhiv Voya (Urša Premik)

nikoli ni dolgčas. Vedno se mu nekaj dogaja in skoraj v vsaki epizodi se odpravi na 'misijo', ki pa jo le malokrat opravi z odliko,«
še doda.

Pa opaža kakšno podobnost med likom in njim, ga povprašamo. Odgovori: »Ne vem, če bi govoril ravno o podobnosti. Osebo rad nosim 'šekaste' srajce, vendar so po navadi vsi gumbi odpeti, pod srajco pa je spodnja majica, kar je čisto nasprotje od Lacija, ki ima vedno vse gumbe zapete do vrha. Bi pa marsikatero njegovo srajco uporabil tudi v lastni garderobi, no razen tiste kariraste – te mi niso najbolj blizu. Če bi že moral iskati podobnosti, bi rekel, da sem v lik Lacija vpeljal malo zmedenosti.«
Pojasni: »Če ste v seriji pozorni: vedno ko Laci nekam odide, ni prepričan, v katero smer bi šel. Okleva, ali naj gre desno ali levo, a glej ga zlomka – vedno se znajde na pravi lokaciji in v naslednjem prizoru. Tudi sam vedno pridem do zadanega cilja, pa kljub temu nisem prepričan,

ali sem izbral pravo pot. Lahko je bila sicer daljša, vendar je bila vsekakor prava in me ne zanima, kaj bi se zgodilo, če bi šel po krajši.«

Zanimalo pa nas je še, kako se kot Gorenjec spopada z dolenskim naglasom. Pravi, da je bilo to na začetku vse prej kot enostavno. »Vendar smo k sreči imeli kar nekaj vaj z lektorjem in stvar je hitro postala jasna. Igralci smo dobili tudi obsežen dokument, kjer smo dobili vpogled v dolenske izraze ter različne fraze. V veliko pomoč mi je tudi lektor, ki je prisoten ves čas snemanja. Doma se na naslednji dan dobro pripravim in pred prvo bralno vajo vedno stopim do njega, kjer preveriva, ali sem izbral prave besede in melodijo za prizor, ki ga snemamo.«
V prvi sezoni je gledalec lahko iz Lacijevih ust tu in tam še zaslišal kakšno gorenjsko besedo, še pove, vendar iz epizode v epizodo igralci postajajo bolj in bolj suvereni tudi v dolenski.

Za hribom je vedno živahno. / Foto: arhiv Voya

RISALA IZ VESELJA

V okviru prireditev Poletje v Starih Žireh si je bilo minulo nedeljo v Kulturnem središču Stare Žire mogoče ogledati projekcijo filma »Socializacija bika?«.

Mateja Rant

Prej predvajanjem filma so pripravili tudi pogovor z avtorjema prvega celovečernega animiranega filma pri nas, Zvonkom Čohom in Milanom Eričem. Z njima se je pogovarjal poznavalec filma Gorazd Trušnovc, ki je v uvodu poudaril, da bo kmalu minilo četrto stoletje od premiere filma Socializacija bika?, pa sta še vedno pionirja na področju celovečernih animiranih filmov pri nas, ob čemer je Erič skromno pripomnil, da sta bolj »pionirčka.«
»Pri nas je si-

snemalne knjige.«
Obnapletanju zgodbe pa sva ugotovila, da bo potrebna neka rdeča nit in po štirikratnem povečanju proračuna je iz tega nastal celovečerni film,«
je pojasnil Erič. Film je nastal kar deset let, saj kot je razložil Čoh, sta risala bolj iz veselja, ob tem pa delala še druge stvari za zaslužek. Film sta posvetila novinarju Ivu Štandekerju. »Nekega dne se je oglašil pri naju, ker nama je želel pomagati, pripravljen pa je bil delati vse. Sčasoma je tako začel sodelovati tudi pri scenariju.«
Kljub temu se jima je film na koncu še vedno zdel nekako »raztreščen«, a ga je zelo povezala glasba Slavka

Od leve proti desni: Zvonko Čoh, Milan Erič in Gorazd Trušnovc / Foto: Tanja Mlinar

cer veliko kakovostnih animatorjev, midva pa sva s tem filmom zaključila kariero celovečernih risanih filmov.«

Zvonko Čoh in Milan Erič sta priznala, da sta tudi sama omenjeni film sprva načrtovala kot kratek animirani film, brez scenarija in

Avsenika mlajšega. Priznala sta še, da sta se ob tem projektu pravzaprav učila animacije. »Enostavno sva uživala ob tem, ko sva spoznavala medij.«
Na vprašanje, kaj bi svetovala mladim animatorjem, pa je Čoh odgovoril zelo kratko: »Zdržati je treba.«

JAKA

Na Melodijah morja in sonca tudi Žiga Jan

V soboto, 9. julija, bo v Amfiteatru Avditorija Portorož 41. festival Melodije morja in sonca. Neposredni prenos bo možno spremljati od 21. ure dalje na prvem programu Televizije Slovenija, Radiu Koper in po spletu na www.rtvlo.si. Dvanajst tekmovalnih pesmi bodo predstavili Žiga Jan iz Križ pri Tržiču, ki bo edini gorenjski predstavnik, Anika Horvat in Tinkara Kovač, San Di Ego, Tosca Beat, Isaac Palma, Nina Lampret, Moya, Nuša Derenda, Radar, Ninnay, BosaZnova in Mia Guček. Skozi festivalski večer bo občinstvo popeljala Lorella Flego, za sproščeno vzdušje pa bosta skrbela Iztok Gustinčič in Tomaž Klepač.

V SREDIŠČU DRAMSKO USTVARJANJE

Na Osnovni šoli (OŠ) Staneta Žagarja Kranj so konec maja gostili zadnjega od petih srečanj učencev in učiteljev, ki sodelujejo v mednarodnem projektu Erasmus+ Cultural festivals (Kulturni festivali).

Mateja Rant

V okviru projekta Erasmus+ Cultural festivals so učenci in učitelji iz Slovenije, Grčije, Madžarske in Romunije spoznavali kulturno dediščino vseh v projekt vključenih držav. »V

več kot dve leti trajajočem programu so učenci spoznavali glasbo, plese, praznike, običaje, pomembne pesnike in pisatelje, sodelovali so v številnih delavnica in si ogledali prenekatero kulturno, zgodovinsko in naravno znamenitost omenjenih držav,« je

projekt strnila učiteljica Polona Zevnik.

Zadnje srečanje v sklopu projekta so gostili v Kranju. Ob tej priložnosti so v avli OŠ Staneta Žagarja postavili tudi razstavo, na kateri so predstavili dogodke z vseh štirih preteklih srečanj. Učenci Žagarjeve šole so svojim vrstnikom obenem predstavili svojo šolo, pri čemer sta jih zlasti navdušila zelena streha in šolski gozdček, pa tudi vse najpomembnejše kranjske znamenitosti. »Odpeljali so jih v Kranjske rove, na grad Khislstein, v kanjon reke Kokre, v Prešernovo hišo, na Pungert, v stolp Škrlovec in v mestno knjižnico, kjer je vsaka država predstavila nekaj svojih največjih ustvarjalcev pisane besede,« je razložila Polona Zevnik in dodala, da je bila osrednja tema tokratnega srečanja dramsko ustvarjanje, zato so učenci na delavnici izdelovali kamišibaj na temo ljudske pravljice iz svojega okolja, ki so jo potem v angleškem jeziku

predstavili v stolpu Škrlovec. Obiskali so tudi Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu, kjer so spoznali različne lutke in poskusili igrati z njimi. »Ob obisku Postojnske jame so se seznanili z legendo o zmajevih mladičih, ki naj bi živeli v jami, na Bledu pa spoznali legendo o potopljenem zvonu in

nastanku jezera ter prisluhnili slovenski ponarodeli pesmi Po jezeru, ki jo je na flavto zaigrala Dora Stepanović.«

Sodelujoči pri omenjenem projektu so se ob koncu strinjali, da so v več kot dveh letih spoznali veliko novega in se naučili marsikaj zanimivega. Videli so ogromno

lepih koticov in predvsem spletni prijateljske vezi z učenci in učitelji iz sodelujočih držav. »Učenci so poleg vsega naštetega izpopolnjevali svoje znanje angleščine, svojim vrstnikom in njihovim učiteljem pa so zelo lepo predstavili naše mesto in državo Slovenijo,« je še poudarila Polona Zevnik.

PESMI MLADIH

Svoboda

Kot ptica na strmi pečini z razširjenimi krili poletela bi v nebesne višave.

Svobodnega duha, kjer ni ovir in ne krivic, lovila bi zlate niti resnice.

Poletna pesem, ki nam da misliti. Ampak niso samo krila tista, s katerimi lahko letimo. Kadar smo v sebi srečni, znamo tudi leteti. Meta

Kot ptica v letu jasnine z razširjenimi krili poletela bi in nikoli se vrnila.

Jasmina

Na Bledu so spoznali legendo o potopljenem zvonu in nastanku jezera. / Foto: arhiv šole

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

VSE POTI VODIJO V RIM

Maša Likosar

Rim, glavno mesto Italije v deželi Lacij, je eno veličastnejših mest sveta, ki v sebi skriva preplet zgodovine, kulture, umetnosti, dobre hrane in vina. Čeprav so Rim nenehno rušili, se je ohranil na zemljevidu sveta – večno mesto, kot mu pravijo, je preživelo stoletja antike, srednjega veka vse do današnjih dni. Na štiri-dnevno raziskovanje nje-

govih znamenitosti sem se odpravila aprila, ravno v času velikonočnih praznikov. Zgodnja pomlad ali pozna jesen sta tudi sicer najbolj priporočljivi za obisk Rima, saj tedaj v primerjavi s poletjem še ni peklensko vroče. Slabih osemsto kilometrov in devet ur dolgo pot sem opravila z avtomobilom, ob tem pa spoznala, da italijanske ceste ne dosegajo nivoja slovenskih, saj so razpokane in polne udrtin.

Nastanjena sem bila tik ob znamenitih Španskih

stopnicah, dodana vrednost je bila terasa na strehi stavbe, ki je ponujala čudovit razgled na celotno mesto, segel je vse do Vatikana – neodvisne države, kjer je obenem sedež osrednje oblasti Rimskokatoliške cerkve. Španske stopnice sestavlja 138 stopnic in povezujejo trg Piazza di Spagna (Španski trg) s cerkvijo Trinità dei Monti, turisti pa na njih ne smejo več posedati. Mestne oblasti namreč skušajo odvrniti turiste od slabih navad in pogosto uvajajo nove prepovedi.

Med drugim so sklenili prepoved sedenja na vseh zgodovinskih spomenikih, ljudi pa lahko doleti globa, če prepoved kršijo.

Dolga pot, ki je le ena izmed mnogih, ki vodijo v Rim, je bila nekoliko utrujajoča, zato sem se na prve ogledne odpravila šele naslednji dan. Mimogrede, znameniti rek, da vse poti vodijo v Rim, izvira iz časa Rimskega cesarstva, ko so zgradili več kot štiristo poti, ki so povezovale oddaljene kraje z rimsko prestolnico. (se nadaljuje)

Na Španskih stopnicah, ki jih sestavlja 138 stopnic, turisti naj nebi več posedali. / Foto: Maša Likosar

Pogled na Španske stopnice, ki povezujejo Piazza di Spagna (Španski trg) s cerkvijo Trinità dei Monti. / Foto: Maša Likosar

Bazilika svetega Petra s Trgom svetega Petra v Vatikanu, ki velja za najmanjšo neodvisno državo na svetu / Foto: Maša Likosar

Rim je kot muzej na prostem, saj na vsakem koraku ponuja zgodovinske in kulturne znamenitosti. / Foto: Maša Likosar

PRAZNOVANJA

VEDNO NASMEJANA

Ivana oziroma Ivica Oblak, stanovalka Doma starejših občanov (DSO) Preddvor, sicer pa občanka Kranja, je 24. junija praznovala stoti rojstni dan.

Alenka Brun

Slavljenka se je rodila pred sto leti v Gornjem Logatcu materi Mariji in očetu Vinku Ambrožiču. Mama je bila doma z Medvedjega Brda, oče iz Vipave. V rojstnem kraju je obiskovala osnovno šolo in pokazala talent za šport. Vendar za njeno ukvarjanje s skokom v višino ni bilo posluha, ker je župnik, ki je imel takrat pri vzgoji glavno besedo, menil, da ni primeren za dekleta. Pač ni vedel, da je bil prav leta 1922 postavljen prvi ženski uradno priznani rekord v tej disciplini, izvemo.

Pred začetkom druge svetovne vojne je družina, kjer je bilo osem otrok (štirje bratje in štiri sestre) zapustila Notranjsko in se preselila v Kranj, na Sejmišče, trg pod starim mestom. Starši so prevzeli gostilno Pri zlati ribi in še najstniških let je Ivica zakorakala v učno dobo, pravijo tisti, ki jo dobro poznajo. Najprej je pomagala v domači gostilni, kasneje se je kot natakarica zaposlila v kavarni Evropa in hotelski gostilni Jelen. Skupaj s sestro Elči sta bili dolga leta zvesti bifeju Društva upokoencev Kranj, upokojevcev pa je Oblakova dočakala

Ivica Oblak v družbi sinov Janeza in Bojana Oblaka ter njihovih soproj Aleksandre Janežič ter Snežne Oblak, sestre Gabrijele Prelesnik, nečaka Zvoneta Reška in svakinje Sonje Ambrožič. Prelesnikova in Ambrožičeva so skupaj z Oblakovo v istem domu, mimogrede pa smo izvedeli še, da bo slavljenkina sestra oktobra letos praznovala 99. rojstni dan.

/ Foto: Tina Dokl

v znani Mlečni restavraciji v Kranju.

Leta 1953 se je omožila z Ivanom Oblakom in odšla sta na za tedanje razmere atraktivno poročno potovanje: s kamionom v Portorož. Leta 1954 se je zakoncema rodil prvi sin Janez (Jani), pet let kasneje pa še drugi, Bojan.

V 90. letih je Ivica Oblak neizmerno razveselilo rojstvo vnukov. Vedno ji je bila zelo pomembna ožja in širša družina.

Leta 1993 je slavljenka odvela. Takrat se je okrepijo njeno druženje s sestrami, občasno so se pridružili

tudi bratje. Sestre so skupaj odhajale na počitnice in izlete, največkrat na Pokljuko in na morje, marsikatero popoldne pa so si krajšale čas z igranjem taroka. To je bilo »zaresno« igranje, čeprav le za cente.

Vztrajno je hodila tudi na Šmarjetno goro. Velikokrat je šla peš sama že od nebotičnika, drugače pa skupaj s sestrami, vse dokler ni leta 2014 DSO Preddvor postal njen drugi dom. Izvemo, da je bila vedno neverjetno optimistična, z jasnim pogledom na življenje. Pozna jo tudi kot nasmejana,

prijazno in vedno pripravljeno pomagati.

Tokrat so ji v DSO Preddvor pripravili simpatično praznovanje, kot častitljivim letom tudi pritiče. Za glasbeni del sta poskrbela člana Folklorne skupine DU Naklo, slavljenko je nagovorila in ji čestitala direktorica doma Lidija Kos; ob praznovanju, ki je sicer potekalo nekaj dni po njenem dejanskem rojstnem dnevu, ji je nazdravil in zaželel zdravja tudi preddvorski župan Rok Roblek. Oglasili so se njeni najbližji. Seveda niso manjkali niti napitnica, torta in cvetje.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Ljubezen«

Sem samska, ljubezen sem dala na stranski tir in se posvetila sebi in se tako umaknila v varno domače okolje. Vendar pa je zdaj prišel čas, ko si želim spremembe na ljubezenskem področju, zato želim vaš vpogled. Kdaj bom spoznala partnerja? Si bom z njim ustvarila družino? Kdo bo ta partner?

Življenje je kot barka, ki pluje po morju. Enkrat je plovba mirna, spet drugič je morje razburkano in ne vemo, kaj sledi. Prav je tako, saj sicer ne bi bilo zanimivo. Nič ni narobe s tem, da ste bili nekaj časa sami, da se spoznate in vprašate, kakšni so vaši cilji, kaj pričakujete od sebe in drugih. Letos še ne, nas-

lednje leto pa se vam kmalu po osebnem prazniku nekdo približa. Morda ga poznate iz preteklosti, pa ga niste opazili na pravi način. Iskrene bodo iz obeh strani in ne vidim razloga, da se ne bi odločili za skupno pot. Nikoli ni prepozno za srečo. Pustite se presenetiti. Bo samski, brez otrok in z željo, da si ustvari družino. Prepričana sem, da boste mamica najmanj dvema otrokoma. In zadovoljna v celoti. In da, srečni boste. Želim vam vse lepo.

»Služba«

Zanima me, ali hčerka dobi službo v bližini doma. Je po razpadu prejšnje ljubezni na vidiku kaj novega in kaj resnega? Lep pozdrav.

Hči bo dobila novo službo v bližini doma. Bo veliko bolj zadovoljna in zaradi tega bodo pozitivne spremembe na vseh področjih. Njena odločitev, da je prekinila zvezo, je pravilna, saj jo je to vse skupaj precej obremenjevalo. Prišel je čas, da gre naprej. Pred koncem poletja spozna novo osebo, s katero bo že takoj na začetku postavila določene meje. S to osebo tudi ostane in si ustvari prihodnost. Srečno.

»Dediščina«

Tanja prosim, če mi lahko pogledate, kako bo z dediščino po pokojnem zunajzakonskem partnerju. Kako se bo izteklo? Zahvaljujem se vam. Za plačilo pa mi povejte.

Pozabili ste napisati šifro, pod katero pričakujete odgovor, zato upam, da ga ne spregledate. Kar se tiče plačila: vsi, ki se obrnete na to rubriko v časopisu, dobite odgovore brezplačno. Zade-

va na sodišču se ne bo tako hitro končala, ampak ko se bo, se bo v vašo korist. Bodite brez skrbi in ne vznemirjajte se »na zalogo«, ker s tem ne rešite prav nič. Lepo vas pozdravljam.

»Sreča«

Že ste mi pomagali. Povejte mi iskreno, kaj vam pokaže, bom sploh kdaj srečna. Kaj mi prinaša poletje?

Draga moja, sreča pride in gre in samo od nas je odvisno, koliko časa jo zadržimo. Veliko preveč se razdajate drugim, nase pa kot vedno pozabite. Za vse ste naredili vse, sedaj ste na vrsti vi. Izkušnje so vas marsikaj naučile, vi pa sproti pozabljate. Obeta se vam lep dopust in obkrožali vas bodo novi ljudje. Med njimi bo nekdo, ki vam bo ogrel srce. Ne iščite več izgovorov, ampak stopite naprej po novi poti. Zaslužite si vse lepo in še več. Lepo vas pozdravljam.

Poletna torkanja v Trziču

Občina Trzič pripravlja drugo izvedbo glasbeno-kulinarčnih večerov, ki so jih poimenovali Poletna torkanja. Dogodki bodo tudi letos potekali ob torkih od 20. ure dalje na Trgu svobode v starem mestnem jedru Trziča, nadgradili pa jih bodo s kulinarčno ponudbo tržiških gostincev. Nov cikel Poletnih torkanj bodo začeli danes, 5. julija, s koncertom vokalne skupine Jazzva. Njen repertoar sestavljajo pesmi najrazličnejših žanrov; od popa, roka in džeza do aranžmajev ljudskih pesmi ... Vstop bo prost. V nadaljevanju bodo v torek, 19. julija, gostili hudomušnega Adija Smolarja, 26. julija bo sledil koncert enega najbolj kakovostnih slovenskih duov Severe in Gala Gjurin, Poletna torkanja pa bodo sklenili 9. avgusta z energičnim koncertom glasbene skupine King Foo.

Mladoporočenci

V sredo, 29. junija 2022, sta v Radovljici zakonsko zvezo sklenila Eva Kovačič in Oliver Vinko Hajdinjak. V petek, 1. julija 2022, so se na Bledu poročili Marta Fedossejeva in Sam Scholfield ter Ljiljana Gavrilović in Žiga Miklavc. V soboto, 2. julija 2022, so se na Bledu poročili Adela Šajn in Krištof Knap, Zala Špat in Blaž Janc, Erika Vrtarič O'Connor in Anthony Gardner Leigh, Zdenka Jeklar in Gregor Stare, Anna Lotte Muleja in Simon Šanca ter Ana Resman in Filip Kolenc. V soboto, 2. julija 2022, sta v Stari Fužini sklenila zakonsko zvezo Natalija Ferk in Klemen Javšovec, v Ribčevem Lazu pa sta se poročila Brigita Igljič in Martin Pogačar.

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici se je v preteklem tednu rodilo 11 deklic in 9 dečkov. Najtežji je bil deček s 4210 grammi in najlažji tudi deček, tehtal je 2960 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 13 otrok, od tega 6 dečkov in 7 deklic. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 2660 gramov, najtežji pa deček – tehtnica mu je pokazala 3990 gramov.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

LAŽJI SUDOKU

3			9	1				7
	2	7	3			8		
1		8				4		6
		5			1	7	4	8
	1						9	
4	8	3	5			6		
6		4				1		2
		9			5	3	6	
2				4	7			5

Rešitev:

9	6	7	9	1	6	7	4	8
2	6	5	2	1	8	7	9	3
4	1	8	6	8	7	5	9	6
1	2	9	6	7	5	8	7	2
6	5	9	8	7	2	1	4	3
9	7	1	5	2	7	6	5	4
8	5	2	4	7	9	6	1	3
6	1	8	7	5	2	3	9	4
4	9	2	1	6	8	7	5	3

TEŽJI SUDOKU

5	7	2						3
			5			7		9
	9		3					8
			1				7	
		7	3		6	2		
	1		8					
9			2					8
6		8		5				
7						1	6	4

Rešitev:

9	1	6	9	5	7	2	4	8
2	6	5	2	1	8	7	9	3
4	9	8	7	1	6	5	3	2
5	7	6	8	7	9	1	2	4
1	6	9	5	2	8	7	3	4
9	2	1	6	7	5	3	8	4
8	5	2	4	7	9	6	1	3
6	7	1	8	5	9	2	3	4
4	9	8	7	2	5	3	1	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

Sin me ne mara več

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Ko je Irma prvič slišala nukovno prostodušno razlago, je besede vrgla čez ramo in o njih ni dosti razmišljala. Fantka, imel je šest let, jeseni je šel v šolo, je imela v varstvu, kar je prijokal na svet. Sin in snaha sta bila zelo zaposlena, v službo sta se vozila v Ljubljano, kar jima je vzelo precej časa. Po tistem je upala, da se bosta mlada dva odločila še za kakšnega otroka, a se ji je zdelo (vprašati si ni upala), da za »naročanje« otrok nekako nimata kakšne velike želje.

»Ko je bil mož še živ, sva imela veliko načrtov,« je pripovedovala.

»Po poklicu je bil pek, vsak večer je sedel na kolo in se odpeljal v deset kilometrov oddaljen kraj, kjer je delal v neki pekariji. Zjutraj je razvozil še kruh, šele potem se je vrnil domov. Pa ni šel spat, ni imel časa! Vzel je orodje, se preoblekel in ponovno sedel na kolo. Tokrat kot 'malar'. Kot zelo pridnega in natančnega pri delu so

ga poznali daleč naokoli. Hodila sem v službo, skrbela za sina in za dom. Nikoli mu ni nič manjkalo. Žal sva z možem premalo ali nič govorila o tem, kako krvavo sva prislužila denar za vse, kar sva potem nudila sinu. Menila sva, da se to ne spodobi in tudi danes več kot toliko ne bi pogrevala tega, kar je bilo.

Ko je mož umrl, je bilo zelo hudo. Imela sem posojilo, ki sva ga vzela za vselitev v novo hišo, denarja ni bilo za položnice, kaj šele za plačilo sinove stanarine v Ljubljani. Bil je tik pred diplomom, nisem mu mogla reči, naj si najde kakšno zaposlitev. Poiskala sem si jo sama, začela sem čistiti v prostorih kmetijske zadruge in še po dveh lokalih. Nisem zaslužila veliko, a je šlo, saj sem kosila v šoli, kjer sem delala kot kuharica. Potem je sin diplomiral, se poročil, bilo mi je razumljivo, da sem mu odstopila hišo in se preselila v eno od učiteljskih stanovanj v bloku, nasproti šole. Tam sem bila le dobro leto, saj mi je umrla sestra, ki ni imela otrok. Njen mož me je prosil, če pridem živeti k njemu. Bil je težak sladkorni bolnik in je potreboval nekoga za nego. Potem se je rodil vnuk, bila sem presrečna. Zjutraj, ko sem šla v službo, sem ga peljala v vrtec, prišla iskat in pri meni je bil največkrat do večera. Bilo je naporno, saj je bil svak pogosto zelo nemo goč in sam ni vedel, kako bi mi nagajal. A sem vztrajala, saj sem vedela, da bo po njegovi smrti hiška moja. Pa še navadila sem se nanjo.

Zaradi načina življenja, ki sem ga živela, nisem imela veliko časa zase. K frizerju sem šla, ko je bilo nujno, po kakšno novo oblačilo pa prav tako.

Pomembnejše mi je bilo, da tistemu, ki ga imam najraje na svetu, dam vse, kar

le lahko. Rokiju tistih besed, ki so me ponižale, nisem zamerila, še manj njegovim staršem. Bila sem prepričana, da je nekaj narobe slišal.

Konec avgusta so me povabili na zabavo pred vstopom v prvi razred. Prišli so tudi snahini starši, preprosti ljudje, z njimi sem se zelo dobro razumela. Lepo smo se imeli, pekli smo meso na žaru, se veliko smejali in poslušali snahinega očeta, ki je znal pripovedovati šale.

Da so imeli čez teden dni še eno zabavo, sem izvedela slučajno. V službi. Naš šef kuhinje je namreč kuhal za povabljenega, več kot trideset jih je bilo. V ponedeljek me je vprašal, zakaj me ni bilo, jaz pa sem ga gledala kot tele v nova vrata. Pojma nisem imela, o čem govori. Med povabljenimi so bili tudi snahini starši, prijatelji, celo nekateri njeni sorodniki. Gostom so se zlagali, da ne morem priti, ker se slabo počutim. Ko bi si vsaj izmislili kaj drugega, saj me je potem vsak, ki me je srečal, spraševal, kaj mi je.

Ne morem povedati, kako me je prizadelo! Ko je sin prišel v ponedeljek po Rokija, sem ga vprašala, zakaj me niso povabili. Izmotaval se je, da so me, teden dni prej. Molčala sem, preveč mi je šlo na jok. 'Žena je delala sezname!' se je izmotaval. To, da je valil krivdo nanjo, sem mu pa res zamerila! Prvič, kar pomnim, sva se razšla brez pozdrava in brez objema.

Naslednji dan sem po službi samodejno zavila še v vrtec. Še dvakrat, trikrat ga grem iskat, potem pa bo postal šolar! Kako hitro teče čas, sem razmišljala. Njegova vzgojiteljica mi je pritekla nasproti, bila je rdeča v obraz, videlo se je, da je v veliki zadregi. 'Rokijeva mamica je naročila, da bo sama prišla ponj!' Obstala sem

kot vkopana, z odprtimi usti. Mislila sem, da se bom vdrla v tla od sramu. Roki, ki je pokukal skozi vrata, me je verjetno slišal, razširil je roke in pritekkel k meni. Ne vprašajte me, kako hudo mi je bilo, ko sem mu razložila, da ne more iti z menoj, da pride ponj mami. 'Še nikoli ni, pa tudi danes je ne bo!' je trmari.

Sin je z menoj pretrgal vse stike. Brez razloga. Na srečo sva se z Rokijem srečevala v šoli, iskreno mu je bilo hudo, ker mu mami ni dovolila, da bi prihajal k meni. Držala sem ga za roko, ko je šel k zobozdravnici, sedela sem v prvi vrsti, ko je nastopal na proslavah, in mu ploskala. Za svoja leta je bil zelo odrasel in zelo resen. Preresen. Včasih mi je razlagal, da bo nekoč imel restavracijo, jaz pa mu bom pomagala kuhati. Vedela sem, da so to le sanje, kajti doma so imeli z njim bolj pomembne načrte.

Upokojila sem se, ko je bil v sedmem razredu. Po pokuku je, četudi je bil že velik fant, še zmeraj na skrivaj prihajati k meni. Ostajal je do štirih, ko je sedel na kolo in se odpeljal domov. Pomagal mi je pri negi svaka, ki je bil takrat že zelo neboljen, predvsem pa nepokreten.

Letos bo maturiral, ima že avto, ne mine dan, da se ne bi vsaj za minuto oglasil. Vedno bolj je podoben sinu in tudi zato me še toliko bolj boli srce, ko razmišljam, kaj je pičilo mojega lastnega otroka, da me ne mara več. Kdo drug bi na mojem mestu krivil snaho, jaz je ne. Če bi bil sin kaj vreden, bi se ji postavil po robu. Veste, čisto nobene slabe vesti nimam, ker vnuka nisem nagnala, kot mi je bilo ukazano, ko se je pojavil pri vratih! Otrok ne potrebuje denarja, potrebuje iskreno ljubezen in nekoga, ki mu jo tudi pokaže.«

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Maline so izredno osvežilne in se lepo kombinirajo z mlečnimi izdelki.

Sadna kaša z vaniljevo omako

Za sadno kašo potrebujemo 200 g malin, po 200 g rdečega in črnega ribeza, 200 g češenj, 200 g sladkorja, 350 ml višnjevega soka in 80 g jedilnega škroba. Za vaniljevo omako pa 2 rumenjaka, 2 žlici sladkorja, vaniljev sladkor, 1 vaniljevo palčko, 100 g crême fraîche ali kisle smetane, 125 g smetane za stepanje, 4 žlice mleka in vršičke mete za okras.

Maline in obe vrsti ribeza očistimo, odstranimo peclje, oplaknemo ter odcedimo. Češnje opremo, odstranimo peclje in izkoščičimo. V kozico damo rdeče in črne ribezove jagode, 100 g malin, sladkor in 375 ml mrzle vode. Pristavimo in kuhamo 10 do 12 minut. Odstavimo, sadje pa skupaj s tekočino zlijemo v gosto cedilo, postavljeno nad skledo, ter ga pretlačimo skozi cedilo. Uporabimo električni ročni mešalnik z nastavkom za tlačenje ali pa krepko pritismo s hrbtno stranjo žlice. Izcejenemu soku prilijemo toliko višnjevega soka, da dobimo 1 liter. Sok zlijemo nazaj v kozico in zavremo. Jedilni škrob posebej gladko umešamo s 125 ml vode. Ko zavre, kozico s sokom odstavimo in vmešamo škrob. Postavimo nazaj na štedilnik in zopet zavremo. Nastali kaši primešamo češnje in preostale maline. Odstavimo, malo ohladimo, preložimo v skodelice ali kozarce in postavimo na hladno.

Za vaniljevo omako v skledi gladko umešamo rumenjaka in obe vrsti sladkorja. Vaniljevo palčko po dolgem zarežemo, izpraskamo semena in jih dodamo rumenjaku mešanici. Dodamo še crême fraîche, smetano in mleko ter vse skupaj penasto stepemo. Ohlajeno sadno kašo ponudimo z vaniljevo omako in okrasimo z vršički mete.

Malinov sladoled z jogurtom

Potrebujemo 175 g malin, 80 g sladkorja v prahu, 2 žlici limoninega soka, 50 ml smetane in 250 ml jogurta.

Prebrane in oprane maline, sladkor in limonin sok obdelamo v gladek pire. Pire, smetano in jogurt enakomerno zmešamo. Maso preložimo v temeljito ohlajeno posodo domačega aparata za izdelavo sladoleda. Naprej ravnamo po navodilih, ki smo jih prejeli z aparatom. Malinov sladoled z jogurtom je pripravljen v 30–40 minutah.

Malinova krema

Potrebujemo 375 g malin, 80 g sladkorja v prahu, 1 vaniljev sladkor, 2–3 beljake, 3 lističe ali 3 žlice zmlete rdeče želatine, 3 lističe ali 3 žlice zmlete bele želatine, 3 žlice vode ter 3 žlice ruma ali češnjevca.

Očiščene maline in žlico sladkorja zmešamo v mešalniku v pire. S stepalnikom posebej stepemo beljake in jim med mešanjem dodajamo po žlicah obe vrsti sladkorja. Nato dodamo sadni pire in v vroči vodi raztopljeni želatino ter stepamo še 2 minuti. Dodamo po volji rum ali češnjevca, nadevamo zmes v modelčke in jih postavimo v hladilnik. Postrežemo ohlajeno.

Malinov šejk

Potrebujemo 500 ml mleka, 3 žlice medu, 125 g sladke smetane, 125 g malin in malo drobno naribane bio limonine lupine.

V mešalniku zmeljemo vse sestavine, prelijemo v kozarec in ponudimo.

Skutne rezine s češnjami

ERIKA JESENKO

Letošnje leto je češnjam več kot naklonjeno, ponekod celo toliko, da jih je dovolj še za kompot in marmelado. In povrh lahko iz njih ustvarimo še kakšno sladico. Tokrat naj bodo to skutne rezine s češnjami – osvežilna sladica, ki jo tvorijo plasti biskvita, skutne nadeva in češenj.

Za pripravo skutnih rezin s češnjami potrebujemo: za biskvitno plast: 200 g moke, pol pecilnega praška, 100 g sladkorja, 1 vaniljev sladkor, 75 g masla, 75 g sončničnega ali repičnega olja, 0,5 dl mleka, 2 jajca, lupinico ene bio limone,

ščep soli, 1 žlico kakava za posip; za nadev: 300 g skute, 200 g navadnega jogurta, 80 g sladkorja, 1 vaniljev sladkor, 20 g škroba ali koruznega zdroba, 300 g izkoščičenih svežih češenj ali češenj iz kompota.

Najprej se lotimo priprave biskvitne plasti: skupaj zmešamo moko, pecilni prašek, sol in limonino lupinico. Jajca stepamo skupaj s sladkorjem, da nastane svetla masa in ta naraste na dvojno količino. Jajčni masi dodamo vaniljev sladkor in prilijemo stopljeno maslo, olje in mleko. Nato postopoma vmešamo

še mešanico iz moke. Srednje velik pekač namastimo ali obložimo s peki papirjem in vanj vlijemo pripravljeno zmes za biskvit. Po vrhu enakomerno potresemo s kakavom.

Priprava nadeva: V gladko maso skupaj zmešamo skuto, jogurt, sladkor, vaniljev sladkor in škrob. Zmes za skutni nadev postopoma in enakomerno razporedimo po biskvitni masi. Po vrhu potresemo še s češnjami in jih narahlo pritismo v skutni nadev. Pekač postavimo v pečico, ogreto na 180 °C, in pečemo 50 minut.

LAHKE JEDI

Podpis za novo gasilsko vozilo

PGD Spodnje Pirniče - Vikrče - Zavrh letos praznuje sto let. Razveselili so se podpisa pogodbe za novo gasilsko vozilo, ki ga bodo prejeli prihodnje leto.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Občina Medvode nadaljuje nakupe gasilskih vozil za prostovoljna gasilska društva v občini. Novi krog so začeli leta 2019 z nakupom vozila za PGD Preska - Medvode. Drugo društvo, ki je na vrsti, je Prostovoljno gasilsko društvo Spodnje Pirniče - Vikrče - Zavrh.

Župan Nejc Smole in predsednik društva Janko Kopač sta pretekli teden s predstavnicami podjetja Rosenbauer, prokuristko Brigito Velše, podpisala pogodbo za nakup novega vozila GVV-1, ki bo dobavljeno prihodnje leto. To je manjše vozilo z opremo za gašenje in reševanje. Na javnem naročilu so prejeli eno ponudbo, in sicer podjetja Rosenbauer v vrednosti skoraj 265 tisoč evrov. Od tega bo Občina Medvode

prispevala dobrih 185 tisoč evrov, PGD Spodnje Pirniče - Vikrče - Zavrh pa dobrih 79 tisoč evrov. Društvo ima trenutno v vozem parku tri vozila (GVM-1, GV-1 in GVC 24/70), med katerimi je najmlajše staro dvajset let, najstarejše pa 25 let. Novo vozilo GVV-1 bo nadomestilo dotrajano vozilo GV-1.

PGD Spodnje Pirniče - Vikrče - Zavrh letos praznuje sto let. Ustanovljeno je bilo v letu 1922, ko se je skupina vaščanov iz Spodnjih Pirnič, Vikrč in Zavrha, do takrat aktivnih članov Gasilskega društva Zgornje Pirniče, odločila, da ustanovi svoje gasilsko društvo, da bi zagotovila višjo stopnjo varnosti oziroma hitrejšo in zanesljivejšo posredovanje gasilcev v primeru požara ali kake druge nesreče. Obletnico so zaznamovali s slavnostno akademijo in gasilsko paradno.

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Torek, 5. 7.

18.00, 20.00 ELVIS

21.00 ČRNI TELEFON

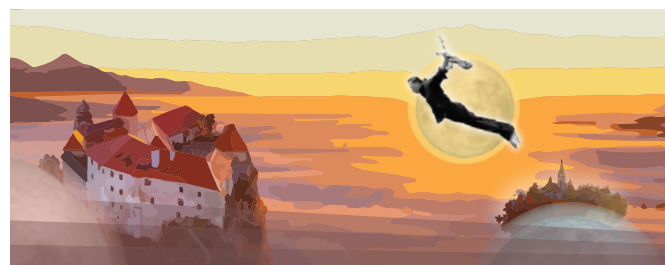
17.15, 20.15 JURSKI SVET: PREVLADE

17.00 KOZMOBLISK, sinhro.

17.45, 19.15, 20.40 TOP GUN: MAVERICK

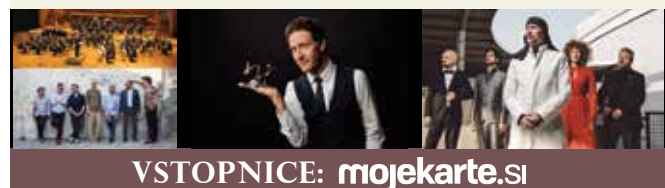
17.30 BARABE, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

FESTIVAL
BLED 27
LETS
YEARS
1. 7. 2022
19. 7. 2022

- 5. 7. 20:30 BERLIN TOKYO QUARTET
BLEJSKI GRAD
- 7. 7. 20:30 IZTOK MLAKAR
BEVVEDERE
- 8. 7. 20:30 LUDO MARIEN IN ORKESTER HARMONIK
FESTIVALNA DVORANA
- 9. 7. 20:30 VIOLINOMANIA
CERKEV SV. MARTINA
- 13. 7. 20:30 LEIGHTON PARK SCHOOL ORCHESTRA
FESTIVALNA DVORANA
- 14. 7. 20:30 GYPSYLAND, BALKAN BOYS IN ORKESTER SLOVENSKE VOJSKE
FESTIVALNA DVORANA
- 15. 7. 20:30 VELVETSPACE, CELLO ATTACCA! IN ZVEZDANA NOVAKOVIČ
FESTIVALNA DVORANA
- 16. 7. 20:30 KLEMEN SLAKONJA IN SMALL BAND
FESTIVALNA DVORANA
- 19. 7. 20:30 LAIBACH
FESTIVALNA DVORANA

VSTOPNICE: mojekarte.si

Večer s Kalani in Tavčarji

V Dvorcu Visoko so minuli petek pripravili kulturno-kulinarični večer, na katerem je bilo mogoče podrobneje spoznati nekdanjo gospodarico dvorca Franjo Tavčar in poskusiti visoški lonec po receptu rodbine Kalan.

MATEJA RANT

Visoko – Na večeru, ki sta ga zaznamovala kultura in kulinarika, je mojstrica Andreja Stržinar najprej predstavila oblačilno dediščino škofjeloškega območja. Kostumsko podobo je pripravila tudi za folklorno skupino Turističnega društva Žirovski Vrh, ki je zaplesala na dogodku. V nadaljevanju je Biljana Ristić iz Loškega muzeja Škofja Loka na predavanju z naslovom Franja Tavčar osebno razkrila zanimivosti v zvezi z javnim delovanjem te vplivne »narodne dame«, večer pa so zaokrožili z visoškim loncem, ki ga je za to priložnost pripravil hišni kuhar Janez Kržišnik.

Pred dobrim stoletjem je življenje na dvorcu Visoko zaznamovala Franja Tavčar, žena pisatelja Ivana Tavčarja, ki je imela tudi sama vplivno vlogo v takratnem javnem življenju. Biljana Ristić je odstrla marsikatero tančico z življenja velike humanitarke, borke za pravice žensk in otrok ter mecenke umetnikov, kot so v uvodu predstavili Franjo Tavčar. Razkrila je predvsem njeno bogato društveno udejstvovanje, saj je bila aktivna v

Biljana Ristić je odstrla marsikatero tančico z življenja Franje Tavčar. / Foto: Primož Pičulin

številnih društvih tistega časa, večini je tudi predsedovala. »Aktivna je bila zlasti v društvih, prek katerih je širila svoje poslanstvo pomoči otrokom, materam in sirotam.« Kot je pojasnila Biljana Ristić, so mlado Franjo že zelo zgodaj vpeljali v

društveno življenje, delovala je predvsem v liberalno usmerjenih društvih, prek katerih je organizirala tudi številne dobrotelne akcije. Njeno delo ni ostalo nepazeno, bila je prejemnica številnih priznanj in odlikovanj, med drugim najvišjega državnega odlikovanja, reda sv. Save. Bila je tudi ena od pobudnikov zbiranja podpisov v podporo Majniški deklaraciji, v kateri so zahtevali združitev južnih Slovanov v avstroogrski monarhiji v avtonomno enoto. Bljana Ristić je spomnila še na njen naziv dvorne dame, kar pomeni, da je bila kraljičina spremljevalka in zaupnica. »Ob svoji šestdesetletnici je bila imenovana tudi za častno meščanko Ljubljane.« Franja Tavčar je tako močno zaznamovala prehod iz 19. v 20. stoletje in prvo polovico 20. stoletja, je sklenila Biljana Ristić in dodala, da je pustila precejšnjo sled v ženskem gibanju v naših krajih.

Po kulturnem dogodku so se obiskovalci predstavili na

dvorišče dvorca, kjer je sledil kulinarični del s predstavitvijo visoškega lonca. »Z omenjeno jedjo smo se preselili v čas Kalanov na Visokem, saj je bila ta jed ena izmed njihovih kulinaričnih posebnosti,« je pojasnila vodja kavarne na Visokem Martina Ambrožič Tušar. Pripravljali so vsakdanji in praznični lonci – za praznike so v loncu dodali tudi meso. V loncu je sicer po besedah Martine Ambrožič Tušar pet vrst zelenjave in tri vrste mesa: govedina, svinjina in teletina. Gospodinja Ana Kalan je vedno pripravila tri enake lonce, in sicer posebej za družino, dninarje in posle. »Lonci, ki so ga po štirih urah vzeli iz krušne peči, so nato dali v leseno skrinjo in ga obložili s slamo, pokrovko pa so zatesnili s testenim svitkom, da jed ni kipela oziroma se je počasi ohlajala, s čimer so se okusi spojili in je jed postala še boljše,« je pripravo visoškega lonca opisala Martina Ambrožič Tušar.

Visoški lonci, kot ga je pripravljala visoška gospodinja Ana Kalan / Foto: Primož Pičulin

desetdnevna vremenska napoved

Torek 5. 7.	Sreda 6. 7.	Četrtek 7. 7.	Petek 8. 7.	Sobota 9. 7.
17/25 °C	15/27 °C	14/24 °C	18/27 °C	12/27 °C
Nedelja 10. 7.	Ponedeljek 11. 7.	Torek 12. 7.	Sreda 13. 7.	Četrtek 14. 7.
14/26 °C	15/27 °C	15/27 °C	15/28 °C	15/29 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
5. 7. tor. Anton	5:17	20:57
6. 7. sre. Bogomila	5:18	20:56
7. 7. čet. Ciril, Metod ☾	5:19	20:56
8. 7. pet. Špela	5:19	20:56
9. 7. sob. Veronika	5:20	20:55
10. 7. ned. Ljubica	5:21	20:54
11. 7. pon. Olga	5:22	20:54

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00
Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLET

Pohod z Možjance na Štefanjo Goro

Kokrica – Društvo upokojencev Kokrica vabi svoje člane na pohod z Možjance na Štefanjo Goro, ki bo v petek, 8. julija. Zbor pohodnikov ob 8. uri pred kulturnim domom na Kokrici. V primeru slabega vremena pohod odpade.

RAZSTAVE

Zlate strehe Kijeva

Naklo – V Pavlinovi galeriji kulturnega Doma J. Filipiča Naklo bo v četrtek, 7. julija, ob 19. uri odprtje razstave fotografij Kijeva avtorjev Dragice in Jurija Kurillo, izvernih slik ukrajinskih avtorjev in predmetov ukrajinske umetnostne obrti, ki sta jih prispevali tudi Marija Mohor in Anica Zaletel. Razstava bo na ogled do 20. julija, in sicer ob nedeljah od 10. ure do 11.30 ter ob sredah od 19. do 20. ure.

Publikacija Gorenjska ob tridesetletnici Republike Slovenije vsebuje 49 člankov, ki so jih pisali različni avtorji. V člankih je predstavljeno dogajanje na Gorenjskem od slovenske osamosvojitve naprej. Knjiga se končuje s spomini na leto 1991. Urednica knjige je Jelena Justin.

Mehka vezava, 112 strani
Redna cena je 15 EUR, če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena samo

12 EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Poština se zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

HIŠE

KUPIM

STARO hišo v Kranju z okolico, prodajalec ostane v hiši doživljensko, tel.: 040/389-518 22001633

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

OPEL Corsa 1.2, 16 V, letnik 2008, cena po dogovoru, 35.000 km, odlično ohranjen, tel.: 031/751-161 22001658

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000065

STROJI IN ORODJA

PRODAM

TRACNO žago za razres hlodovine in obžagovalec desk, tel.: 04/25-03-126, 031/771-915 22001669

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

NERABLJENO strešno opeko Trajanka Dravograd, cca 14 kosov in 40 robov, tel.: 068/137-875 22001666

KUPIM

ODKUPUJEMO kostanjeve drogeve (za elektrogospodarstvo), dolžine 9-11 m (tudi neobeljene), SES, d.o.o., Opekarska ul. 22, Maribor, tel.: 041/865-596 22001661

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ZARADI selitve prodam sobno kolo, cena 100 EUR, tel.: 041/369-110 22001653

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 22001575

ODLIKOVANJA, značke, kovance, luči, slike, ure, plakete, porcelan ..., tel.: 068/173-293 22001670

ZBIRAM značke; če jih imate, me, prosim, pokličite, tel.: 041/890-840 22001656

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

OBRAČALNIK sena, širina 5 m, in bikce ter telice po izbiri, 200 kg, limuzin, tel.: 031/585-345 22001665

KUPIM

KOMBAJN za izkop krompirja Ana, tel.: 031/586-103 22001659

TRAKTOR, lahko s priključki, in gozdrasko prikolico, tel.: 031/500-933 22001663

PRIDELKI

PRODAM

AJDO, naravno sušeno, tel.: 040/355-865 22001655

ČEŠNJE kmetije Princ, domače hrustavke, ugodno. Hudo 1, pri Korvorju, tel.: 041/747-623 22001667

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 22001621

BIKKA simentalca, težkega 200 kg, tel.: 068/607-942 22001654

KRAVO, drugič brejo, tel.: 031/410-571 22001668

TELIČKO simentalca, staro 7 dni, tel.: 04/53-38-193, 031/611-147 22001657

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

IŠČEM

IŠČEM sezonske delavce za pomoč na kmetiji – zelenjava, tel.: 041/548-545 22001664

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 22001624

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 22001622

LOTO

Rezultati – žrebanje 3. julija 2022
Loto: 8, 9, 13, 17, 22, 25, 35 in 37

Loto PLUS: **7, 8, 13, 14, 22, 23, 37 in 31**
Joker 6: **616525**

Sklad 6. 7. 2022 za Sedmico: **3.140.000 EUR**
Sklad 6. 7. 2022 za Loto PLUS: **730.000 EUR**
Sklad 6. 7. 2022 za Joker 6: **300.000 EUR**

Zbranih je 140 najboljših receptov slovenskih gospodinjstev, ki nam lahko popestrijo jedilnike. Razdeljeni so na skupine jedi: juhe, predjedi, enolončnice, mesne jedi, ribe, zelenjavne jedi, solate, krompirjeve jedi, močnate jedi, testenine in sladice.

10 EUR
* poština

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 170 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

RAZNO

PRODAM

INOX sod s pipico, 30, 40 in 100 litrov, tel.: 041/265-075 22001660

OTROŠKO zavijačko in bel predpasnik za gorenjsko narodno nošo, tel.: 040/854-721 22001671

PODARIM

ČISTE, različne kozarce za vlaganje, tel.: 051/427-576 22001662

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 88. letu zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek, tast, brat in stric

JOŽEF EGART
z Milj

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 7. julija 2022, ob 14. uri na Mestnem pokopališču Kranj. Žara bo ob 9. ure dalje v tamkajšnji poslovilni vežici.

Hčerki Marija in Nada z družinama

ZAHVALA

V 100. letu nas je zapustila draga mama
MARIJA KOREN
iz Srednjih Bitenj

Na zadnjo pot smo jo pospremili v sredo, 29. junija. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo imeli radi in nam stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Mama, nikoli te ne bomo pozabili!

Vsi tvoji

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

Po mnogih letih kuhali kopo

Na Mežakli, v osrčju Triglavskega narodnega parka, so po več kot sto letih ponovno kuhali kopo, a tokrat prvič iz leskovega lesa, ki daje bolj kalorično oglje kot bukov les, ki so ga uporabljali nekoč.

MAŠA LIKOSAR

Mežakla – Pred nekaj stoletji so v Julijskih Alpah še prevladovali bukovi gozdovi, ki pa so bili zaradi oglarjenja močno spremenjeni. Fužinske peči in talilnice, koksarne in kovačije so namreč za svoje delo potrebovale veliko energije. Fužinarstvo je vrhunec dosežlo v 19. stoletju, v zlati dobi je bilo na tem območju več kot 1500 kopišč. V okoliških gozdovih so kuhali oglje vse do petdesetih let dvajsetega stoletja.

Lani so tradicijo kuhanja kope na Mežakli ponovno obudili. Skuhali so dve, prvo že lani jeseni, drugo so zakurili letos spomladi in jo v soboto odprli. Za obe sta skrbela lastnik območja, kjer sta bili kopi, Andrej Lipovec, po domače Pavovčev Andrej, in Rafko Kadunc z Bleda. »V kopi, ki smo jo kuhali 14 dni, hladili pa kar pet tednov, je 11 prostorninskim metrov leskovega lesa, ki daje mnogo bolj kalorično

Boter Peter Torkar in botra Majda Tišler sta skrbnikoma kope Andreju Lipovcu in Rafku Kaduncu podarila majhno pozornost. Ob njih je Tit Potočnik, direktor TNP. / Foto: Tina Dokl

je pojasnil Kadunc. Iz prve kope so pridobili približno 250 kilogramov oglja, druga ga je dala okrog petsto kilogramov. »Dobro kuhano oglje ne sme biti počeno, na prelomni površini mora biti svetleče črne barve z ostrimi robovi in dobro vi-

pomeni tudi ohranjanje nesnovne kulturne dediščine. »Območje je Unesco leta 2003 priznal kot območje, kjer obstaja ravnovesje med človekom in naravo, tudi tovrstni običaji so del tega sožitja. Vesel sem, da so obudili tradicijo kuhanja oglja, domačinko Majdo Tišler in gorjanskega župana Petra Torkarja. »Počaščen sem, da sem bil imenovan za botra, čigar naloga je, da žerjavico poda botri, ona pa z njo kopo zažge skozi stržen,« je dejal župan. Kopo je ob prižigu blagoslovil žu-

Dobro oglje je svetleče črne barve, ob prelomih pa nastajajo ostri robovi z dobro vidno strukturo lesa. / Foto: Tina Dokl

in kvalitetno oglje kot bukov les. Poleg tega oglje leskovega lesa gori še enkrat dlje in doseže tudi do devetsto stopinj Celzija, zato je bilo zelo zaželeno tudi pri kovanju najkvalitetnejšega jekla,«

dno strukturo lesa, kjer lahko prešteješ letnice rasti,« je še pojasnil Kadunc.

Tit Potočnik, direktor Triglavskega narodnega parka, je ob tem poudaril, da obujanje tradicije kuhanja kope

V soboto so na Mežakli svečano odprli kopo in embalirali oglje. / Foto: Tina Dokl

saj je bistvo nesnovne kulturne dediščine ravno v tem, da živi in se ohranja med ljudmi,« je pojasnil.

Po tradiciji morata kopo zakuriti njena botra in boter. Ta čast je doletela

pnik Matija Selan iz Župnije Zasip. Oglje so shranili v posebne vreče, ki so jih opremili z nalepko, kjer sta pojasnjena tradicija oglarjenja in kuhanje oglja na območju Julijskih Alp.

Iz Dubaja z osmimi medaljami

MATEJA RANT

Kranj – Ekipa iz Osnovne šole Orehek Kranj, ki so jo sestavljali Martin Rožanski, Nina Paunovska in Jaša Urh, se je minuli teden vrnila s svetovnega tekmovanja World Scholar's Cup (Svetovni šolski pokal) v Du-

obenem pa navdihniti globalne skupnosti prihodnjih rodov učenjakov in voditeljev. Na uspeh svojih učencev so v šoli zelo ponosni, saj so nastopili v zelo hudi konkurenci. V starejši skupini, v kateri so tekmovali kot najmlajši, je bilo skupaj okrog osemsto tekmovalcev, med

Urška Pintar (druga z desne) s svojimi učenci na tekmovanju v Dubaju / Foto: arhiv šole

baju, kjer je v kategoriji starejših tekmovalcev osvojila kar osem srebrnih medalj, je ponosna njihova mentorica Urška Pintar. Največ, kar šest, so si jih prislužili v debaterstvu, razen tega pa je Martin Rožanski prejel srebrno medaljo s področja literature, Nina Paunovska pa s področja pisanja. Cilj omenjenega tekmovanja je po navedbah organizatorjev spodbuditi učence kodrivanju svojih talentov ter usvajanju novih znanj in veščin,

njimi tudi 19- in 20-letniki, ki so se jim kvalifikacije zaradi korone prenesle v letošnje leto, je pojasnila Urška Pintar. Z nastopom na Svetovnem šolskem pokalu je zadovoljen tudi ravnatelj OŠ Orehek Drago Zalar, ki je prepričan, da to za učence predstavlja posebno izkušnjo, ki vsebuje izzive z različnih predmetnih področij. »To jim bo zagotovo koristilo na njihovi prihodnji tako izobraževalni kot življenjski poti.«

V Medvodah praznujejo

Medvode – Občina Medvode občinski praznik praznuje 6. julija, na rojstni dan Jakoba Aljaža. Osrednji dogodek bo danes, na predvečer praznika. Ob 20. uri bo na prireditveni ploščadi ob Tržnici Medvode slavnostna seja Občinskega sveta Občine Medvode, na kateri bodo podelili priznanja zaslužnim občanom in občanom. Podeljena bosta dva naziva častni občan občine Medvode, dve veliki plaketi Jakoba Aljaža, štiri plakete Jakoba Aljaža, ena medalja Občine Medvode in dva naziva mladi up Medvod. V programu slovesnosti bodo predstavili tudi skromne podrobnosti iz življenja Hinka Saxa, mnogim neznanega tiskarnarja in knjigararja, ki se je pred 150 leti rodil v Medvodah. Praznovanje se bo zaključilo v soboto, 9. julija, s Pohodom od Jakoba do Jakoba.

Dolgotrajna zapora ceste čez Gorajte

Škofja Loka – Ta konec tedna se je končala prva faza izvajanja gradbenih del na cesti čez Gorajte od Groharjevega naselja do Svetega Duha. Hkrati se začne izvajanje druge, tretje in četrte faze. Gradnja bo predvidoma trajala do konca letošnjega avgusta. Obvoz je čez Škofjo Loko, dostop za lokalno prebivalstvo pa bo zagotovljen iz smeri Groharjevega naselja oziroma Svetega Duha. Prosjijo, da upoštevate začasno prometno signalizacijo.

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami, vročina bo popustila. Jutri bo večinoma sončno, v četrtek pa nestanovitno z občasnim dežjem.

